

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kommunestyret:

Møtested:	Møtedato:	Møtetid:	Av utvalgets medlemmer møtte
Kommunestyresalen, Frøya herredshus	30.01.2020	10:00 - 17:50	23 av 23
Fra og med sak:	1/20		
Til og med sak:	9/20		

Faste representanter i Kommunestyret i perioden 2019-2023

<p><u>Høyre:</u> Kristin Furunes Strømskag Remy Strømskag Lars Måsøval</p> <p><u>Senterpartiet:</u> Knut Arne Strømøy Lene Dahlø Skarsvåg John Asbjørn Jegtvik Kai Ronny Arntzen Hans Stølan</p> <p><u>Venstre:</u> Arvid Agnar Hammernes Halgeir Arild Hammer</p>	<p><u>Fremskrittspartiet:</u> Olaf Reppe Aleksander Sørøng</p> <p><u>Pensjonistpartiet:</u> Svein Viggo Johansen</p> <p><u>Rødt:</u> Dordi Hammer Steven Richard Crozier</p>	<p><u>Arbeiderpartiet:</u> Berit Flåmo Geir Egil Meland Kristin Reppe Storø Roger Tvervåg Magnhild Myrseth Billy Fredagsvik Nils Jørgen Karlsen</p> <p><u>Sosialistisk Venstreparti:</u> Eskil Sandvik</p>
---	---	--

Faste representanter med forfall:

<p><u>Høyre:</u> Lars Måsøval</p> <p><u>Senterpartiet:</u> Lene Dahlø Skarsvåg Kai Ronny Arntzen</p> <p><u>Venstre:</u> Halgeir Arild Hammer</p>	<p><u>Fremskrittspartiet:</u></p> <p><u>Pensjonistpartiet:</u></p> <p><u>Rødt:</u> Dordi Hammer</p>	<p><u>Arbeiderpartiet:</u> Berit Flåmo Kristin Reppe Storø</p> <p><u>Sosialistisk Venstreparti:</u></p>
---	--	---

Vararepresentanter som møtte:

<u>Høyre:</u> Eirik Johansen Bjørgan	<u>Fremskrittspartiet:</u>	<u>Arbeiderpartiet:</u> Håvard Dyrø Bente Kristin Øyen
<u>Senterpartiet:</u> Camilla Jensen Arnstein Antonsen	<u>Pensjonistpartiet:</u>	
<u>Venstre:</u> Edvin Paulsen	<u>Rødt:</u> Astri Reppe	<u>Sosialistisk Venstreparti:</u>

Merknader:

1. Innkalling med saksliste ble enstemmig godkjent.
2. Rep. Olaf Reppe ble enstemmig innvilget permisjon i ca ½ t fra kl 15.15 før behandling av Sak 4/20. Rep Mona Skarsvåg tiltrer under permisjonen.
3. Rep. Edvin Paulsen ble enstemmig innvilget permisjon fra kl 15.45 før behandling av sak 7/20, grunnet båtagang.
4. Rep. Bente Kristin Øyen ble enstemmig innvilget permisjon fra kl 16.00 under behandling av sak 8/20
5. Rep. Arnstein Antonsen ble enstemmig innvilget permisjon fra kl 17.00 under behandling av sak 9/20 på grunn av fergeavgang.
6. Rep. Roger Tvervåg ble enstemmig innvilget permisjon fra kl 17.00 under behandling av Sak 9/20
7. Rep. Geir Egil Meland ble innvilget permisjon fra kl 16.50 med 20 stemmer. *Avgitt stemme i mot av Aleksander Søreng.*

Underskrift:

Kristin Furunes Strømskag
Ordfører

John Asbjørn Jektvik
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 30.01.2020

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
1/20	20/152 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.12.19
2/20	20/149 REFERATSAKER
3/20	18/2721 ERVERV AV FISKERIHAVNER
4/20	19/629 KOSTNADSUTREDNING TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347-DELING AV KOSTNADER
5/20	19/777 MINDRE ENDRING AV REGULERINGSPLAN BEKKEN MORGENDAGENS OMSORG
6/20	20/33 HØRING - SKATTLGGING AV HAVBRUKSVIRKSOMHET
7/20	20/156 HOVEDUTVALGSLEDERNES ORIENTERING.
8/20	20/148 RÅDMANNNS ORIENTERING
9/20	20/150 ORDFØRERS ORIENTERING

1/20

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.12.19

Vedtak:

Protokoll fra møte 19.12.19 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Innstilling:

Protokoll fra møte 19.12.19 godkjennes som framlagt.

2/20

REFERATSAKER

Vedtak:

Referatene tas til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Referatene tas til orientering.

3/20

ERVERV AV FISKERIHAVNER

Vedtak:

1. Frøya kommune erverver følgende havner:

Kya	300.000 kr
Neset	250.000 kr
Titran	80.000 kr
Ørnflaugvågen	850.000 kr
Sandvika	250.000 kr
Totalt	1.730.000kr

- 2. Inntekspotensiale for kommunale havner skal utredes og fremmes i egen sak**
Utredningen skal også se på hvorvidt innkreving av kaileie kan utføres av private aktører.
Utredningen skal legges frem for politisk behandling i løpet av 1.halvår 2020.
- 3. Fremtidige drifts- og vedlikeholdskostnader blir lagt inn i langtidsbudsjettet for 2020-2024**

Erverv av fiskerihavner finansieres over:

551327 –	Allmenningskaier	kr. 847.581
551499 –	Opparbeide næringsområder	kr. 882.419
	Totalt	kr. 1.730.000

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 30.01.20:

Rep. Nils Jørgen Karlsen erklærte seg inhabil som saksbehandler.

Følgende forslag til tillegg i pkt. 2 ble fremmet av borgelig gruppe:

Utredningen skal også se på hvorvidt innkreving av kaileie kan utføres av private aktører. Utredningen skal legges frem for politisk behandling i løpet av 1.halvår 2020.

Enstemmig.

Innstilling:

1. Frøya kommune erverver følgende havner:

Kya	300.000 kr
Neset	250.000 kr
Titran	80.000 kr
Ørnflaugvågen	850.000 kr
Sandvika	250.000 kr
Totalt	1.730.000kr

2. Inntekstpotensiale for kommunale havner skal utredes og fremmes i egen sak
3. Fremtidige drifts- og vedlikeholdskostnader blir lagt inn i langtidsbudsjettet for 2020-2024

Erverv av fiskerihavner finansieres over:

551327 –	Allmenningskaier	kr. 847.581
551499 –	Opparbeide næringsområder	kr. 882.419
	Totalt	kr. 1.730.000

4/20

KOSTNADSUTREDNING TRASEVALG FOR FYLKESVEI 347-DELING AV KOSTNADER

Vedtak:

SuMaBo felleslag gis et tilskudd på 100 000 kr mot at Frøya kommune får full tilgang til utredningsarbeidet fra NorConsult. Beløpet finansieres fra disposisjonsfondet.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 30.01.20:

Ordfører erklærte seg inhabil som tidligere sakbehandler i saken.

Innstilling:

SuMaBo felleslag gis et tilskudd på 100 000 kr mot at Frøya kommune får full tilgang til utredningsarbeidet fra NorConsult. Beløpet finansieres fra disposisjonsfondet.

5/20

**MINDRE ENDRING AV REGULERINGSPLAN BEKKEN
MORGENDAGENS OMSORG****Vedtak:**

1. I medhold av pbl. § 12-14 vedtas endring av planbestemmelse for reguleringsplan Bekken (planid: 1620201705)
2. Rådmannen skal etter sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planens innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at et blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.
3. Kommunestyret påpeker at avkjørsel fra riksvei 714 opp til Bekken/Beinskaret må utbedres for sikt.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 30.01.20:

Følgende forslag til tillegg i pkt. 2 ble fremmet av borgelig gruppe og Pp:

Nytt punkt 3. Kommunestyret påpeker at avkjørsel fra riksvei 714 opp til Bekken/Beinskaret må utbedres for sikt.

Enstemmig.

Innstilling:

1. I medhold av pbl. § 12-14 vedtas endring av planbestemmelse for reguleringsplan Bekken (planid: 1620201705)
2. Rådmannen skal etter sluttbehandling i Kommunestyret sørge for at planens innhold og framstilling blir digitalisert og kvalitetssikret, samt at et blir foretatt eventuelle mindre suppleringer og justeringer.

6/20

HØRING - SKATTEGGING AV HAVBRUKSVIRKSOMHET**Vedtak:****Høringsuttalelse til NOU 2019:18 – skattlegging av havbruksvirksomhet**

Frøya kommune har de senere år opplevd en suksesshistorie, nærmest uten sidestykke, i Distrikts-Norge. Vi har hatt en befolkningsvekst på høyde med Norges største byer med 17,5% og har de siste 10 år hatt Trøndelags høyeste sysselsettingsvekst. Vi har pusset opp skoler, bygd barnehager og lagt til rette for boligbygging i stor skala, for å kunne ta imot alle nye frøyværingene. Tilrettelagte næringsareal og utbygging av teknisk og digital infrastruktur er en kommunal oppgave som krever store investeringer fra vekstkommuner.

En historie om et øysamfunn ytterst i havgapet som beskriver motpolen i sentraliseringen som ellers skjer i Norge. Hovedårsaken til dette er veksten i oppdrettsnæringa og tilknyttet virksomhet. Arbeidsplasser og et voksende næringsliv er selve livsnerven i ett hvert levedyktig lokalsamfunn. Det er med bakgrunn i dette vi ønsker å uttrykke bekymring over konklusjonen i NOU 2019:18, og hvilke konsekvenser dette vil få for vår kommune.

Den norske selskapsskatten er i løpet av noen år redusert fra 28 til 22 prosent. Det skyldes at de fleste av Norges konkurrentland har hatt en tilsvarende utvikling. Formålet har vært å bidra til at investeringer og selskapsetableringer skjer i Norge, og forhindre at disse av skattemessige grunner flyttes til andre land. Frøya kommune kan ikke se at NOU 2019:18 gir noen god begrunnelse for at dette formålet ikke gjelder en konkurranseutsatt kystnæring som havbruk, og at denne derfor skal ha en langt høyere beskatning enn andre næringer. Havbruksnæringen har riktignok i flere år hatt god lønnsomhet, men det har også mange bedrifter og næringer i de større byene. Dessuten er dette en konsekvens av en periode med høye laksepriser og en svak kronekurs. For oss som har fulgt næringen i flere tiår vet vi at de i lange perioder har vært rammet av gjeldskriser og konkursbølger i stort omfang. Det er en åpenbar risiko for at en langt høyere skatt på havbruk enn andre næringer vil dempe evnen og viljen til fremtidige investeringer i oppdrettsnæringen langs norskekysten.

Havbruk er den viktigste verdiskapende eksportnæringen både i Trøndelag og mange andre kystsamfunn. Det er kjernen i en omfattende næringsklynge med et stort antall leverandørbedrifter. For Frøya kommune utgjør havbruksklyngen selve grunnlaget av sysselsettingen i næringslivet, og enda større andel målt i verdiskaping. Havbruket har gitt utviklings- og vekstmuligheter for mange kystsamfunn som tidligere opplevde tilbakegang og fraflytting.

For en rekke kystdistrikter er oppdrettsnæringen langt på vei et være eller ikke være. Dette er utkantdistrikter som er helt avhengig av havbruksnæringen for å sikre sysselsetting og verdiskaping, og gjennom dette et grunnlag for å opprettholde det offentlige service- og velferdstilbudet. Store deler av alle sysselsatte i næringslivet i Frøya kommune er ansatt i havbruk eller bedrifter som leverer sine varer og tjenester til denne næringen. I tillegg er mange av arbeidsplassene i offentlig sektor, som innen omsorg, skole og barnehager, også et resultat av havbruksnæringen, og avhengig av denne. Det ser ikke ut til at utvalget i stor nok grad greier å se distriktskommunenes sårbarhet og utfordringer i denne saken.

Flertallets forslag betyr at Norge som eneste land i verden innfører en særskatt som dette på sin matproduksjon, samtidig som det skjer en sterk teknologisk utvikling både innenfor landbasert og havbasert oppdrett. Dette er en utvikling som gjør det mulig å produsere atlantisk laks over store deler av verden, og mye nærmere de store markedene. I forhold til norske kystdistrikter og norsk havbruksnæring vil det være en sjanseseilas å innføre en grunnrenteskatt som gjør at det relativt sett vil bli mye mer lønnsomt å produsere laks i andre land enn i Norge.

Et skattenivå på linje med andre land vil være det beste utgangspunkt for å utvikle en sterk norsk havbruksnæring og levedyktige kystsamfunn, noe som også vil gi vekst i sysselsetting og skatteinntekter. Ekstra skatt på havbruk vil være en vridende og skadelig skatt for Norge, og dessuten bidra til ytterligere sentralisering. For Frøya kommune vil dette si at selve grunnlaget for den formidable veksten vi som utkantkommune ytterst ved Trøndelagskysten har hatt de senere år, vil svekkes betydelig.

Havbruk er en matvareproduserende næring og industri hvor alle innsatsfaktorene utvikles av næringen og dens ansatte. Det er i tillegg til annen eksportindustri en næring må ta høyde for biologiske og veterinære utfordringer, samt risiko for proteksjonistiske tiltak i ulike land, noe også historien har vist. Frøya kommune vil sterkt advare mot innføring av en ny statlig grunnrenteskatt eller andre særskatter som vil svekke havbrukets konkurransevne i forhold til andre land eller næringer. Dette er ikke bare næringspolitikk, det er også i kjernen av distriktpolitikken. Et investerings- og utviklingsvilling næringsliv skaper arbeidsplasser og levedyktige lokalsamfunn langs hele kysten. Næringa bidrar også til at kompetansearbeidsplasser kan tilbys i hele Norge.

Frøya kommune vil i likhet med mindretallet i utvalget, representantene fra LO, KS og NHO, anbefale at vederlag for nye oppdrettstillatelser fortsatt hovedsakelig tilføres kommunene som tilrettelegger for havbruk, og at det skjer gjennom Havbruksfondet. Frøya kommune ønsker at det etableres en modell som sikrer en jevnere utbetaling til kommunene av inntektene fra fondet. Mindretallet i utvalget mener det bør vurderes å innføre en moderat produksjonsavgift for å supplere fondet dersom inntektene til dette avtar. Frøya kommune er enig i dette og vil be regjeringen se på ulike modeller. En mulighet er å innføre en moderat festeavgift til kommunene for leie av sjøareal, noe som også har sin parallell til næringsvirksomhet som leier areal på land. En slik ordning vil derfor ikke være konkurransevridende i forhold til landbasert næring. Frøya kommune vil understreke at også disse inntektene må tilføres kystkommunene som stiller arealer til disposisjon, og ikke tappe distriktene til fordel for statskassen.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte 30.01.20:

Følgende forslag til høringsuttalelse ble fremmet av Ordfører:

Høringsuttalelse til NOU 2019:18 – skattlegging av havbruksvirksomhet

Frøya kommune har de senere år opplevd en suksesshistorie, nærmest uten sidestykke, i Distrikts-Norge. Vi har hatt en befolkningsvekst på høyde med Norges største byer med 17,5% og har de siste 10 år hatt Trøndelags høyeste sysselsettingsvekst. Vi har pusset opp skoler, bygd barnehager og lagt til rette for boligbygging i stor skala, for å kunne ta imot alle nye frøyværinger. Tilrettelagte næringsareal og utbygging av teknisk og digital infrastruktur er en kommunal oppgave som krever store investeringer fra vekstkommuner.

En historie om et øysamfunn ytterst i havgapet som beskriver motpolen i sentraliseringen som ellers skjer i Norge. Hovedårsaken til dette er veksten i oppdrettsnæringa og tilknyttet virksomhet. Arbeidsplasser og et voksende næringsliv er selve livsnerven i ett hvert levedyktig lokalsamfunn. Det er med bakgrunn i dette vi ønsker å uttrykke bekymring over konklusjonen i NOU 2019:18, og hvilke konsekvenser dette vil få for vår kommune.

Den norske selskapsskatten er i løpet av noen år redusert fra 28 til 22 prosent. Det skyldes at de fleste av Norges konkurrentland har hatt en tilsvarende utvikling. Formålet har vært å bidra til at investeringer og selskapsetableringer skjer i Norge, og forhindre at disse av skattemessige grunner flyttes til andre land.

Frøya kommune kan ikke se at NOU 2019:18 gir noen god begrunnelse for at dette formålet ikke gjelder en konkurranseutsatt kystnæring som havbruk, og at denne derfor skal ha en langt høyere beskatning enn andre næringer. Havbruksnæringen har riktignok i flere år hatt god lønnsomhet, men det har også mange bedrifter og næringer i de større byene. Dessuten er dette en konsekvens av en periode med høye laksepriser og en svak kronekurs. For oss som har fulgt næringen i flere tiår vet vi at de i lange perioder har vært rammet av gjeldskriser og konkursbølger i stort omfang. Det er en åpenbar risiko for at en langt høyere skatt på havbruk enn andre næringer vil dempe evnen og viljen til fremtidige investeringer i oppdrettsnæringen langs norskekysten.

Havbruk er den viktigste verdiskapende eksportnæringen både i Trøndelag og mange andre kystsamfunn. Det er kjernen i en omfattende næringsklynge med et stort antall leverandørbedrifter. For Frøya kommune utgjør havbruksklyngen selve grunnlaget av sysselsettingen i næringslivet, og enda større andel målt i verdiskaping. Havbruket har gitt utviklings- og vekstmuligheter for mange kystsamfunn som tidligere opplevde tilbakegang og fraflytting.

For en rekke kystdistrikter er oppdrettsnæringen langt på vei et være eller ikke være. Dette er utkantdistrikter som er helt avhengig av havbruksnæringen for å sikre sysselsetting og verdiskaping, og gjennom dette et grunnlag for å opprettholde det offentlige service- og velferdstilbudet. Store deler av alle sysselsatte i næringslivet i Frøya kommune er ansatt i havbruk eller bedrifter som leverer sine varer og tjenester til denne næringen. I tillegg er mange av arbeidsplassene i offentlig sektor, som innen omsorg, skole og barnehager, også et resultat av havbruksnæringen, og avhengig av denne. Det ser ikke ut til at utvalget i stor nok grad greier å se distriktskommunenes sårbarhet og utfordringer i denne saken.

Flertallets forslag betyr at Norge som eneste land i verden innfører en særskatt som dette på sin matproduksjon, samtidig som det skjer en sterk teknologisk utvikling både innenfor landbasert og havbasert oppdrett. Dette er en utvikling som gjør det mulig å produsere atlantisk laks over store deler av verden, og mye nærmere de store markedene. I forhold til norske kystdistrikter og norsk havbruksnæring vil det være en sjanseseilas å innføre en grunnrenteskatt som gjør at det relativt sett vil bli mye mer lønnsomt å produsere laks i andre land enn i Norge. Et skattenivå på linje med andre land vil være det beste utgangspunkt for å utvikle en sterk norsk havbruksnæring og levedyktige kystsamfunn, noe som også vil gi vekst i sysselsetting og skatteinntekter. Ekstra skatt på havbruk vil være en vridende og skadelig skatt for Norge, og dessuten bidra til ytterligere sentralisering. For Frøya kommune vil dette si at selve grunnlaget for den formidable veksten vi som utkantkommune ytterst ved Trøndelagskysten har hatt de senere år, vil svekkes betydelig.

Havbruk er en matvareproduserende næring og industri hvor alle innsatsfaktorene utvikles av næringen og dens ansatte. Det er i tillegg til annen eksportindustri en næring må ta høyde for biologiske og veterinære utfordringer, samt risiko for proteksjonistiske tiltak i ulike land, noe også historien har vist.

Frøya kommune vil sterkt advare mot innføring av en ny statlig grunnrenteskatt eller andre særskatter som vil svekke havbrukets konkurranseevne i forhold til andre land eller næringer. Dette er ikke bare næringspolitikk, det er også i kjernen av distriktpolitikken. Et investerings- og utviklingsvilling næringsliv skaper arbeidsplasser og levedyktige lokalsamfunn langs hele kysten. Næringa bidrar også til at kompetansearbeidsplasser kan tilbys i hele Norge.

Frøya kommune vil i likhet med mindretallet i utvalget, representantene fra LO, KS og NHO, anbefale at vederlag for nye oppdrettstillatelser fortsatt hovedsakelig tilføres kommunene som tilrettelegger for havbruk, og at det skjer gjennom Havbruksfondet. Frøya kommune ønsker at det etableres en modell som sikrer en jevnere utbetaling til kommunene av inntektene fra fondet. Mindretallet i utvalget mener det bør vurderes å innføre en

moderat produksjonsavgift for å supplere fondet dersom inntektene til dette avtar. Frøya kommune er enig i dette og vil be regjeringen se på ulike modeller. En mulighet er å innføre en moderat festeavgift til kommunene for leie av sjøareal, noe som også har sin parallell til næringsvirksomhet som leier areal på land. En slik ordning vil derfor ikke være konkurransevridende i forhold til landbasert næring. Frøya kommune vil understreke at også disse inntektene må tilføres kystkommunene som stiller arealer til disposisjon, og ikke tappe distriktene til fordel for statskassen.

Formannskapet innstilling:

Frøya kommune støtter mindretallets forslag i utvalget:

«Dagens modell for grunnrentebeskatning gjennom auksjoner av ny produksjonskapasitet bør videreføres. Dersom veksten i havbruksnæringen avtar, og proveny fra tildeling av ny kapasitet ikke gir forutsigbare og stabile inntekter til vertskommunene, mener mindretallet at det må vurderes om Havbruksfondet også skal tilføres et proveny gjennom en moderat produksjonsavgift».

Falt enstemmig.

Innstilling:

Frøya kommune støtter mindretallets forslag i utvalget:

«Dagens modell for grunnrentebeskatning gjennom auksjoner av ny produksjonskapasitet bør videreføres. Dersom veksten i havbruksnæringen avtar, og proveny fra tildeling av ny kapasitet ikke gir forutsigbare og stabile inntekter til vertskommunene, mener mindretallet at det må vurderes om Havbruksfondet også skal tilføres et proveny gjennom en moderat produksjonsavgift».

7/20

HOVEDUTVALGSLEDERNES ORIENTERING.

Hovedutvalgsleder i HOAT, Aleksander Søreng orienterte om befaringer og saker som har blitt behandlet i møter så langt i år.

Hovedutvalgsleder i HOOK, Knut Arne Strømøy orienterte fra HOATs aktivitet så langt i år.

8/20

RÅDMANNENS ORIENTERING

Total skatteinngang/resultat 2019

Det jobbes med omstilling og effektivisering. Omstillingsutvalget er konstituert. 3 arbeidsgiverrepresentanter, hovedverneombud og 2 fra arbeidstakerrepresentantene Møter hver fredag. o Lederforum i går - alle virksomhetene har satt inn tiltak på kort sikt. Kan forhåpentligvis presentere noe neste KST

Allskog har vært i FSK, god presentasjon av status i øyriket. Jobber nå med å utarbeide en plan for arbeidet

Liggekai Sistranda er snarlig ferdig, noen oppgaver gjenstår og skal utføres til våren pga behov for varmere værforhold – men kaia er snart klar til bruk – dialog med Trondheim havn om driftsavtale pågår og vil fremmes for politisk behandling så snart den er klar.

Dyrøy oppvekstsenter, Overtakelsesforretning 10. februar og Offisiell åpning 24. mars

Hvite biler- vært en del problemer – manglende hengerfeste- får nå en annen type biler. Usikker på dato. Møte med øyrådet i dag.

Avholdt felles møte med Hitra kommune:

Jordmortjenesten, vil bli endringer – møtetjeneste til følgetjeneste

Brann, ROS og GAP utarbeidet – vil komme en sak om å få et større mandat enn det som var gitt i 2015. Forebyggende/beredskaps,- og felles brannordning samt se på et større samarbeid i regionen
- Rusmiljøet/presentasjon
- Status morgendagens omsorg- totalentreprise: RUTA vant anbudet/presentasjon

9/20

ORDFØRERS ORIENTERING

Brev til politimesteren ang oppholdforbudet sendt og svar mottatt. Politimesteren vurderer at det fortsatt er behov for videre forbud. Området er redusert. Ligger som referatsak i kommunestyret.

Møte politimesteren i Trondheim: u.t. Og Olaf Reppe. Ingen planer om utvidelse av stillinger. Liten forståelse for utryktheten ved lange avstander. Passkiosken vedtatt nedlagt og flyttet til Orkdal. Avtale om nytt møte.

Frøyatunnelen skal utbedres. Det er avtalt møter med fylkeskommunalt nivå og næringslivet. Svært viktig at prosessen følges tett i forhold til konsekvenser for innbyggere og næringsliv.

MINOFAS: Positive vedtak i begge fylkeskommuner. Arbeides videre med mobile ferjeleier.

Orkdalsregionen: jobbes med politiberedskap, følgetilbud fødende, strategisk næringsplan. Felles formannskapsmøte holdes 28.februar. Skal også gjennomføres felles møte med Orkidé ang NTP.

Barneløftet: nytt tiltak for barnevernet gjennom Kystregionen. Kommunestyret orienteres i april.

Samarbeidsforum Hitra: sammenslåing Brann- og redningstjeneste, NAV, følgetilbud jordmor, regionssamarbeid, direktebåt, MINOFAS, marginalprosjekter FV 714. Referat fra møtet ligger som referatsak.

Natteravnemøte - positivt møte med mange deltakere.

Rekruttering rådmann: 4 søkere. Prosessen er i gang med testing og intervju av kandidatene. Politiske representanter og tillitsvalgt er med. Kommunestyret vil få en samlet saksfremstilling når saken om ansettelse skal opp.

Spørsmål til rådmannen til kommunestyremøtet 30.01.20

Vi har erfart store utfordringer i rundt Frøyas rusmiljø i den siste tiden. Dette er en bekymring som rammer mange berørte. I den forbindelse ønskes det svar på noen spørsmål i fra virksomheten Helse og mestring.

1. Hvilke tiltak og planer har virksomheten på kort og lang sikt når det gjelder rusmiljøet på Frøya?
2. Har virksomheten nok bemanning, samt god nok kompetanse til å ivareta rusarbeid?
3. Hvilken plan er det med tanke på boliger til personer med rusutfordringer fremover?

Svarene kan godt besvares i en orientering i fra virksomheten.

Mvh
Remy Strømskag Frøya Høyre

Svar: Disse spørsmålene ble besvart gjennom orienteringen ang. Rus (se vedlegg)

Interpellasjon til kommunestyremøtet 30/01/20

Jeg ønsker at følgende blir tatt opp i kommunestyret 30/01/20.

Jeg håper at Frøya kommune og kommunestyrerepresentantene er opptatt av klima, miljø og forsøpling. På Frøya foregår nå en stor utbygging av vindkraftverk. I konsesjonsområdet foregår en stor grad av forsøpling. Da mener jeg ikke vindturbinutbyggingen, men hvordan utbygger håndterer det de benytter i forbindelse med utbyggingen. Som jeg forstår er Frøya kommune ansvarlig for tilsyn i forhold til forurensing i området. Har kommunen hatt tilsyn knyttet opp mot dette? Plast flyter i området, og graves delvis ned, blir ikke fjernet. Slik plasten ligger er den også en fare for dyr og fugler i området. Dekningsmatter skjules under steinmasser i veiutbyggingen. Olje/diesel flyter på vanna. Vanna er fulle av borestøv, noe som er skadelig for fisken. Er slik forurensing greit for Frøya kommune?

Aksjonsgruppa har gjentatte ganger sendt klage ang plastforurensing til NVE. De har videresendt henvendelsen til TrønderEnergi hvor de ber om kommentar. TE svarer at de er bevisste på plasteforurensing og ivaretar dette. Da blir det godtatt av NVE, mens vi ser at plasten ikke fjernes og stadig er et forurensningsproblem for øya vår.

Utbygger har lovt at de skal gjøre det mulig for fisk å forflytte seg fra et vann til et annet når elver graves vekk og veier blir anlagt. Måten de gjør dette på er å legge rør som fisken kan ferdes gjennom. Når vi ser at disse rørene ligger en meter over vannflaten, undrer jeg på om det er flyvefisk vi har i vanna på Frøya. Jeg legger med bilder fra området som dokumenterer det jeg beskriver.

Jeg ber om at Frøya kommune tar sitt ansvar for å hindre forurensing i naturen, og beordrer utbygger å fjerne all plast og annet avfall i området, samt legger til rette så fisk kan leve og ferdes der de alltid har gjort, før deres vann ble forurenset og ferdelsårer fjernet.

Følgende forslag til vedtak ønskes lagt ved min interpellasjonen til kommunestyret 30/1 2020:

Rødt, Dordi Hammer

Svar på interpellasjon:

Frøya kommune er opptatt av klima, miljø og forsøpling. Dette kan bla sees i kommuneplanens samfunnsdel, klima- og energiplan, saneringsplan for spredt avløp og plan for marin forsøpling. Det er også gjennomført Miljøuke to år på rad for å arbeide med holdninger og kunnskap knyttet til marin forsøpling.

Frøya vindkraftverk er under utbygging og det foregår anleggsarbeid i området. Kommunen har hatt Miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) til høring og gitt sine uttalelser.

Forhold som er omtalt i MTA er Norges vassdrag- og energiverk (NVE) tilsynsmyndighet på. Det ble gjennomført miljøbefaring i området den 25.09.2019, Frøya kommune var invitert med for å delta på befaringen, uten at de hadde noen formell myndighet.

Forhold som ikke er omtalt i MTA, og som berører forurensingsloven er Fylkesmannen tilsynsmyndighet på. Frøya kommune er ikke myndighet etter forurensingsloven i bygge og anleggsarbeider.

Som svar på henvendelse fra aksjonsgruppa i mai 2019, ble det slått fast at kommunen har et tilsynsansvar i saker som behandles etter Plan- og Bygningsloven (PBL). Energianlegg med konsesjon etter energiloven er imidlertid med hjemmel i forskrift om byggesak §4.3 unntatt fra byggesaksbehandling etter PBL. I PBL §1-3 presiseres det også at «... For anlegg for overføring og omforming av elektrisk energi som nevnt i Energiloven §3-1 tredje ledd, gjelder bare kapittel 2 og 4. I dette tilfellet er det derfor NVE som er tilsynsmyndighet.

I forbindelse med høringen av detaljplan og Miljø-, Transport- og Anleggsplan (MTA) sier NVE bl. a. at: «Bygging av anlegget er underlagt offentlig tilsyn, og tilsynet utøves av NVE. NVE vil føre tilsyn med at arbeidene skjer i henhold til konsesjonsvilkår og godkjente planer. Vi vil også føre tilsyn for å følge opp at anleggsområdene blir forsvarlig ryddet og istandsatt. NVE vil gjennomføre befaring, for å kontrollere at tiltaket og sluttresultatet er i samsvar med konsesjon og godkjent detaljplan/ MTA.»

Videre fremgår det av MTA, punkt 15.2 om prosjekttilpasset kontrollplan at: «*Entreprenør er i samråd med utbyggers MTA-koordinator ansvarlig for at hendelser og avvik blir rapportert videre i henhold til utbyggers prosedyrer for avviksbehandling. Relevante avvik skal rapporteres til NVE.*»

Fylkesmannen fastslår i november 2019 at: «*Hvis NVE i sin tillatelse har regulert noe i forhold til det som påklages, er NVE rett myndighet til å følge opp saken. Hvis dette ikke er gjort, er Fylkesmannen forurensningsmyndighet for anleggsvirksomhet/midlertidig anleggsvirksomhet.*»

I forbindelse med mottak av interpellasjon fra Rødt Frøya, tok administrasjonen kontakt med NVE. NVE bekrefter at de har mottatt en rekke henvendelser angående anleggsvirksomheten knyttet til etableringen av Frøya vindkraftverk. De bekrefter også at de har mottatt henvendelser som går på samme tema som de i interpellasjonen. Noen av henvendelsene er fortsatt under behandling. NVE bekrefter at praksis er å oversende henvendelser til utbygger (konsesjonær) for kommentering. Videre oppfølging fra NVE sin side, avhenger av omfang, konsekvens og alvorlighetsgrad.

NVE bekrefter at: «*de er myndighet etter energiloven og at det er blant annet deres ansvar å kontrollere at bygging, vedlikehold og drift av energianlegg, herunder vindkraftverk, skjer i henhold til krav fastsatt i eller i medhold av energilovgivningen.*». Godkjent Miljø-, Transport- og Anleggsplan (MTA) omtaler blant annet avfall og forurensning, vannforsyning og veibygging. Håndbok i terreng-inngrep og landskapstilpasning, som er vedlagt detaljplan/ MTA, redegjør nærmere for hvordan anlegget skal bygges, og tar for seg prinsipper for blant annet grøfter og drenering, herunder plassering av stikkrenner. Det framgår at det skal legges vekt på generell aktsomhet mot forurensning i anleggsfasen, og at det er viktig med tidlig nedlegging av stikkrenner for å sikre naturlig vannbevegelse og forebygge utvasking.

Frøya kommune har fått flere henvendelser om forhold knyttet til anleggsvirksomheten ved Frøya vindkraftverk. Kommunen har som praksis å sende henvendelser videre til utbygger og NVE. Når kommunen videresender en henvendelse til NVE, følger kommunen den opp i forhold til om den er mottatt, hvordan den håndteres og svares ut osv.

Vedtak:

Kommunestyret ber om at Frøya kommune tar en aktiv rolle i forhold til å sende inn og etterspørre svar i forhold til Innmeldte avvik overfor de ulike tilsynsmyndighetene.

Enstemmig.

Interpellasjon fra Frøya FrP til kommunestyremøtet 30.01.2020

I kommunestyremøtet 26.09.2019 ble sak 114/19 behandlet. Dette gjelder «lokal forurensningsforskrift for spredt avløp i Frøya kommune.

Etter at vedtaket ble gjort, er det dukket opp mange spørsmål til denne forskriften.

-Frøya kommune blir den første kommunen i Midt-Norge til å gjennomføre en lokal forurensningsforskrift, dette vil føre til høyere kostnader for innbyggerne. Er det nødvendig at vi blir den første kommunen som gjennomfører dette?

- I bakgrunn i Sweco-rapporten, har ikke kommunens slamavskillere fungert på en tilfredsstillende måte, noe som har medført uønskede utslipp, som igjen har påvirket målingene. Dette har gitt områder strengere krav til rensing. Dette er igjen kostnadsdrivende for innbyggerne.

Med hilsen

Aleksander Søreng

Frøya FRP

Vedtak:

Frøya Frp ønsker å få opp saken til ny behandling i kommunestyret.

Enstemmig.

Svar: Denne interpellasjonen ble besvart gjennom orienteringen ang. spredt avløp v/ Rådmannen. (se vedlegg)

Kommunestyrets behandling i møte 30.01.20:

Ang. Interpellasjon fra Rødt, Dordi Hammer:

Forslag til vedtak ble fremmet av Dordi Hammer:

Kommunestyret ber om at rådmannen kontakter utbygger og krever at utbygger rydder opp forurensingen i vindindustriområdet. Videre ønsker kommunestyret at rådmannen tar ansvar for at det blir kontrollert at oppryddingen blir utført, og at det jevnlig utføres tilsyn for å forhindre at slikt skjer.

Falt enstemmig.

Følgende alternativt forslag til vedtak ble fremmet av Ordfører:

Kommunestyret ber om at Frøya kommune tar en aktiv rolle i forhold til å sende inn og etterspørre svar i forhold til Innmeldte avvik overfor de ulike tilsynsmyndighetene.

Enstemmig.

Ang. Interpellasjonen fra Frp:

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av Frp:

Frøya Frp ønsker å få opp saken til ny behandling i kommunestyret.

Enstemmig.

Befaring Frøya Kommunestyre 30.01.2020

1

 TrønderEnergi

Hendelser 2019 – Utbygging av Frøya vindpark

 TrønderEnergi

- *Konsesjon for bygging av Frøya vindkraftverk ble gitt av OED i august 2013*
- Investeringsbeslutning desember 2018
- Detaljplan og MTA godkjent fra NVE mars 2019
- Byggestart og nasjonalramme fra NVE 1. april 2019
- Folkeavstemming Frøya 2. april 2019
- Vedtak om byggestans fra Frøya kommune 11. april 2019
- Fylkesmannen opphever vedtaket 9. mai 2019
- Kommunaldepartementet vedtar midlertidig byggestans 20. mai 2019
- Kommunaldepartementet støtter FMs vedtak 6. juni 2019

Fakta vindkraftprosjekter

TrønderEnergi

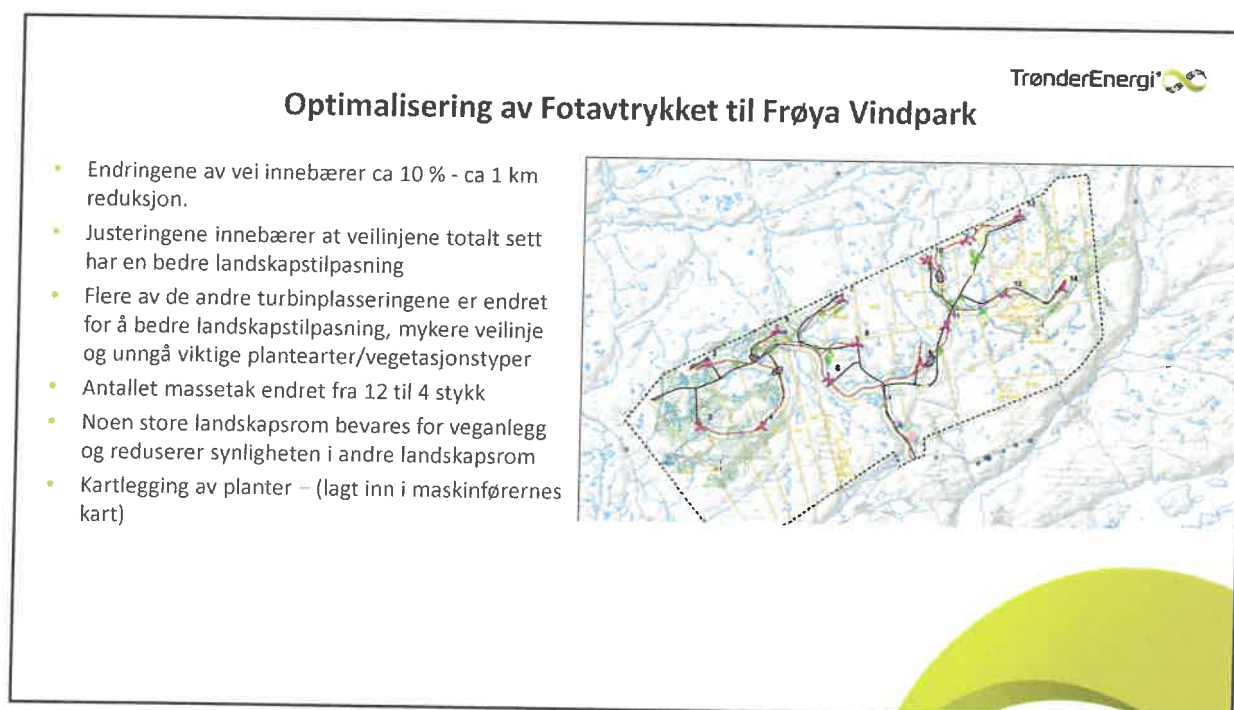
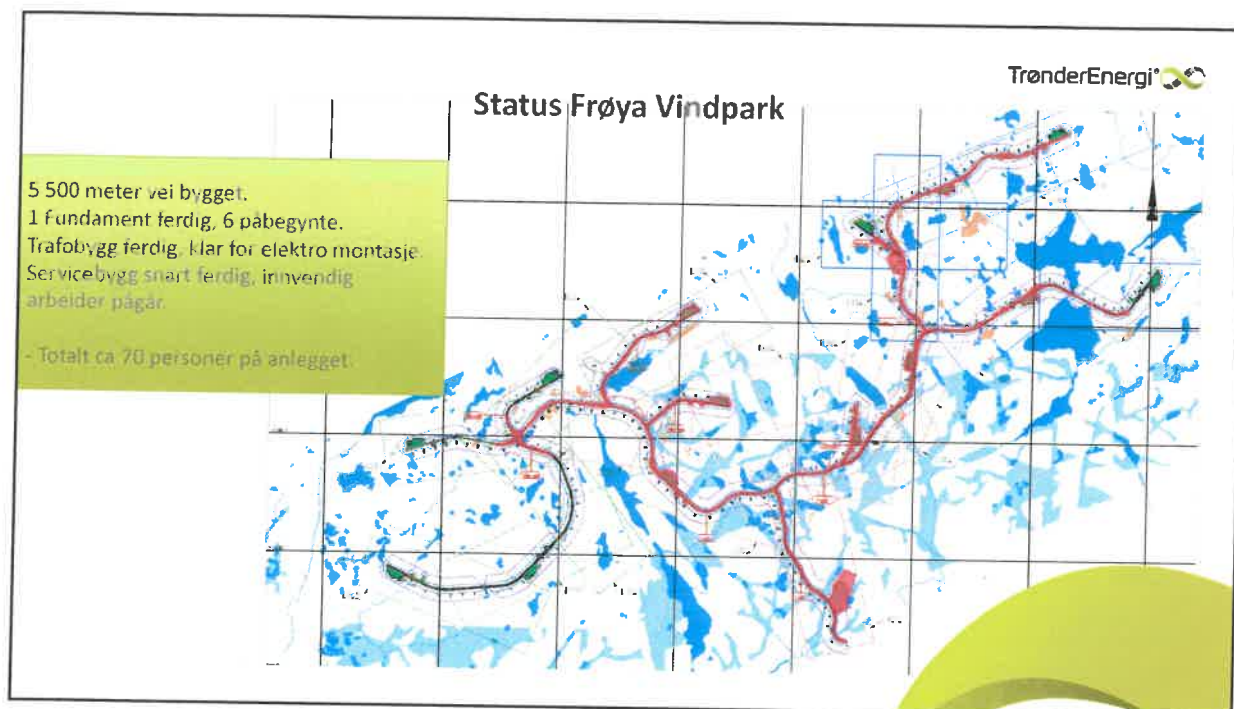
Frøya	Stokkfjellet	Sørmarkfjellet
<ul style="list-style-type: none"> • Årsproduksjon: 204 GWh • Installert effekt: 58,8 MW. • Vindparken vil bidra med strøm tilsvarende årsforbruket til 13 400 husholdninger. • Turbiner: 14 stk. Vestas V136, 112 meter navhøyde • Antall kilometer vei: 9,6 km 	<ul style="list-style-type: none"> • Årsproduksjon: 311 GWh • Installert effekt: 88,2 MW. • Vindparken vil bidra med strøm tilsvarende årsforbruket til 20 700 husholdninger. • Turbiner: 21 stk. Vestas V136, 112 meter navhøyde • Antall km vei: 18 km • Antall km kraftledning: 30 km. 	<ul style="list-style-type: none"> • Årsproduksjon: 418 GWh • Installert effekt: 130,2 MW • Vindparken vil bidra med strøm tilsvarende årsforbruket til 29 300 husholdninger. • Turbiner: 31 stk. Vestas V117, 87 meter navhøyde • Antall km vei: 26,8 km • Antall km kraftledning: 32 km
Forventet investeringskostnad: ca. 600 MNOK	Forventet investeringskostnad: ca. 950 MNOK	Forventet investeringskostnad: ca. 1 200 MNOK
Planlagt ferdigstilling: Fjerde kvartal 2020	Planlagt ferdigstilling: Fjerde kvartal 2021	Planlagt ferdigstilling: Fjerde kvartal 2021

Status Frøya vindpark

TrønderEnergi

- Bygge- og anleggsarbeid vil pågå frem til 2. kvartal 2020 (Søbstad).
- Elektriske installasjoner i trafo- bygning planlegges vinteren 2020 (ABB).
- Oppgradering av eksisterende overføringslinje og ombygging av Frøya trafostasjon Vinter og vår 2020 (TrønderEnergi Nett/Tensio).
- Turbintransport og montasje fra juni 2020 og til høsten 2020 (Vestas).
- Frøya vindpark settes i drift i løpet av 4. kvartal 2020.

	2019				2020			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Bygg og anlegg		■						
Trafo, bryter og kontrollanlegg					■			
Linje oppgradering 66kV					■			
Spenningssetting trafo						■		
Turbininstallasjon							■	
Idriftsettelse anlegg								■
Overtakelse drift								■

Ønskelig å ha tett dialog med Frøya kommune

TrønderEnergi

Noen tidligere innspill fra Frøya kommune

- ROS-analyse for myke trafikanter som grunnlag for transportplan.
  - *ROS-analyse før byggestart er gjennomført. Kommunen var invitert.*
  - *Ny ROS-analyse før turbintransport foreslås 1. januar 2020.*
- Ønske om å utforme turstier i tilknytning til endepunktene for veiene i vindkraftverket
  - *TrønderEnergi er positive og ønsker nærmere samarbeid med kommunen. Gjøres i samråd med grunneierne*
  - *TrønderEnergi ønsker å bidra med forslag til kommune og grunneiere vinteren 2020.*
- Ønske om ytterligere tiltak knyttet til friluftsliv - rasteplasser/gapahuk/utkikkspunkt/sykkelordning
  - *TrønderEnergi er positive og ønsker nærmere samarbeid med kommunen og grunneiere*
  - *TrønderEnergi ønsker å bidra med forslag til kommune og grunneiere vinteren 2020.*
  - *Ønsker innspill på mulige bedrifter som kan være interessert i å levere tjenester til slike formål.*
- Kartlegging av kulturminner og sårbare plantelokaliteter
  - *Befaringer og kartlegging er gjennomført. Veilinjene er tilpasset sårbare plantelokaliteter.*

Reservefoiler

Lokal verdiskapning

Behov for tjenester i utbyggingsfase

Eksempler på tjenesteleveranser til utbygging av vindparker:

- Prosjekt- og byggeledelse
- Prosjekteringstjeneste
- Inspeksjon og kvalitetsoppfølging
- Underentrepriser
  - Grunnarbeid, vei og fundament
  - Installasjoner i bygg; elektro, vvs, rør
- Leie av utstyr og maskiner
- Lastebiler for intern transport på anlegg
- Leie av 4WD biler, trailere, lifter og lastebilkraner
- Leie av kontorfasiliteter
- Leveranse av diesel og rent vann i tanker
- Leveranse av verktøy og forbruksmaterialer
- Områdesikring, vakthold og overvåkning
- Byggemateriell, festemidler og verktøy
- Verksted for kjøretøy og maskiner
- Leveranser av el-komponenter, kabler, kabelstiger etc.
- Teltløsning for forberedelse av naceller (maskinhus)
- Leveranse og rigg av stillas
- Avfalls- og spillvannhåndtering
- Kontorpersonale, renholdspersonale, sikkerhetspersonale
- Kost og losji, fritidsaktiviteter
- Transport mellom vindparker og hotell samt mellom hotell og flyplass
- ....

Lokal verdiskapning

Behov for tjenester i driftsfase

Eksempler på tjenesteleveranser til drift av vindparker:

- Underleveranser til drift og vedlikehold av turbiner og høyspent anlegg
  - Forebyggende arbeid - Generator og pitch
  - Bladreparasjon
  - Inspeksjon av maskiner og utstyr
  - Kontrolltjenester heis og løfteutstyr
- Mekanisk verksted lokalt
- Analyse og prognosering
- Ytre Miljø – analyser og utredninger
- Vedlikehold av vei
- Brøyting
- Vedlikehold av kjøretøy
- Maskiner (kraner, gravemaskiner)
- Vedlikeholdstjenester, bygninger o.l.
- Renhold av bygninger
- Håndverkstjenester
- Overnatting
- Catering
- Avfallshåndtering

Frøya kommune

7260 SISTRANDA

Vår dato: 22.01.2020
Vår ref.: 201841219-185
Arkiv: 517
Deres dato: 13.01.2020
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Johanne Kråkenes

Tilbakemelding på henvendelse fra Frøya kommune - Frøya Vindkraftverk

Vi viser til henvendelse fra Frøya kommune datert 13.01.2020 om NVEs tilsynsrolle i konsesjonsområdet for Frøya vindkraftverk. Vedlagt henvendelsen er to forespørslere kommunen har mottatt om blant annet avfallshåndtering og forurensing, herunder plast i naturen, olje/diesel som flyter på vannene, og at vannene er fulle av borestøv. Manglende ivaretagelse av fiskens vandringsmuligheter i forbindelse med legging av stikkrenner kommenteres også.

NVE har mottatt en rekke henvendelser angående anleggsaktiviteten knyttet til etableringen av Frøya vindkraftverk. Vi kan imidlertid ikke se at vi har mottatt nøyaktig de samme forespørslene som er mottatt av kommunen, men vi har tidligere mottatt henvendelser som går på de samme temaene. Enkelte av henvendelsene har vi fortsatt til behandling. Generelt har NVE som praksis at mottatte henvendelser oversendes til konsesjonær for kommentering. Videre oppfølging deretter avhenger av omfang, konsekvens og alvorlighetsgrad.

NVE er myndighet etter energiloven, og det er blant annet vårt ansvar å kontrollere at bygging, vedlikehold og drift av energianlegg, herunder vindkraftverk, skjer i henhold til krav fastsatt i eller i medhold av energilovgivningen. Ofte berører energianlegg også en rekke andre regelverk, både i anleggs- og driftsfase. Det kan for eksempel være kulturminnereguleringen, byggherreforskriften og forurensningsregelverket. NVE har verken myndighet eller kompetanse til å følge opp anleggene i henhold til regelverk som forvaltes av andre myndigheter.

Godkjent detaljplan/miljø-, transport og anleggsplanen (MTA) for Frøya vindkraftverk, datert 19.11.2018, omtaler blant annet avfall og forurensing, vannforsyning og veibygging. Håndbok i terrenginngrep og landskapstilpasning, som er vedlagt detaljplanen/MTA, redegjør nærmere for hvordan anlegget skal bygges, og tar for seg prinsipper for blant annet grøfter og drenering, herunder plassering av stikkrenner. Det framgår at det skal legges vekt på generell aktsomhet mot forurensing i anleggsfasen, og at det er viktig med tidlig nedlegging av stikkrenner for å sikre naturlig vannbevegelse og forbygge utvasking.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9

7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

TrønderEnergi redegjorde for dette, samt miljøoppfølgingen og internkontrollen i prosjektet i forbindelse med NVEs tilsyn 25.09.2019. På tilsynet deltok også kommunen, fylkeskommunen og Fylkesmannen. NVE skriver i tilsynsrapport av 23.10.2019 at de prosedyrer og rutiner som ble presentert på tilsynet blant annet knyttet til avfallshåndtering, inkludert rutiner for plukking av nonel tennere, forurensing og avvikshåndtering, dokumenterte at det er stor bevissthet og at det jobbes kontinuerlig med disse tema i prosjektet.

Vi håper dette svarer på kommunens spørsmål.

Med hilsen

Øyvind Leirset
seksjonssjef

Anne Johanne Kråkenes
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Frøya kommune v/Nils Jørgen Karlsen
Fylkesmannen i Trøndelag
TRØNDERENERGI KRAFT AS v/Nils Henrik Johnson

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Opprydding av spredt avløp i Frøya kommune

Målsetningen med oppryddingen er å redusere forurensning og oppnå en bedre vannkvaliteten i sjøvann.

FRØYA

Er det behov for opprydding i avløp på Frøya?

«Vannet blir bokte når jeg trekker i snora. Det er ikke noe galt her! Anlegget mitt fangerer helt fint det!!»

Sitat husseier

En dag fungerer det ikke lenger når du trekker i snora.....

FRØYA

Er det behov for opprydding i spredt avløp på Frøya?

F R Y A

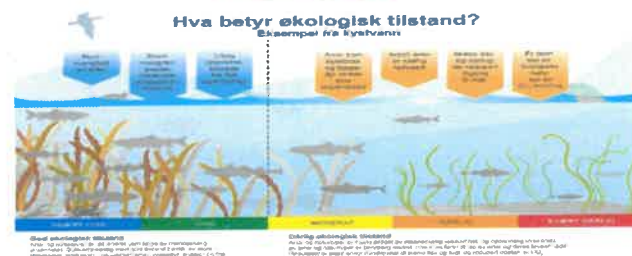
Er det behov for opprydding i spredt avløp på Frøya?

1. EU vanndirektiv
2. Nasjonal og regional plan for vannforvaltning
3. Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027
4. Hovedplan for avløp Frøya Kommune 2017-2027
5. Mange påvirkninger- Spredt avløp viktigste
6. Tilstand av eksisterende avløpsanlegg
7. Frøya kommune som havbrukskommune
8. Stort fokus på opprydding i spredt avløp også i andre kommuner, både i Trøndelag og landet forøvrig

F R Y A

1. EU's vanddirektiv

Eu's vanddirektiv krever at tilstanden i overflatevann og grunnvann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene minst skal ha god kjemisk og god **økologisk tilstand** innen utgangen av 2021.

Opprydding i spredte avløper er ett av tiltakene for å nå hovedmålet i Eus vanddirektiv om å sikre en god miljøtilstand i vannforekomstene.

F R Ø Y A

Konsekvenser dersom miljømålene i EU's vanddirektiv ikke oppnås

fiskeribladet

KJØP & SALG

BESTILL ABONNEMENT

DEBATT

LOGG INN

OPPRETT AV FORFATTER: Sæviðsson gædder. Bildet er tatt av Sæviðsson gædder. Bildet er tatt av Sæviðsson gædder. Bildet er tatt av Sæviðsson gædder.

EU-direktiv kan stoppe vekst i norsk oppdrett

EUs vanddirektiv kan få konsekvenser for norsk oppdrettsnæring. - Det er et særpreg for Norge at vi har de store fjordene, der også direktivet gjelder, sier jusprofessor.

Studiestart 25 februar 2020.

2. Nasjonal og regional plan for vannforvaltning

- Vannforskriften setter forpliktende mål for miljøtilstanden i alt vann og gir føringer for utarbeidelsen av regionale vannforvaltningsplaner.

4. Avløp

Kommunene skal kartlegge og følge opp utslipp fra avløpsanlegg som de er myndighet for (alle avløpsanlegg etter kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften). Kommunen skal gi pålegg om tiltak for anlegg som ikke overholder rensekraft gitt i tillatelser etter 1.1.2007, samt sette i verk tiltak for å sørge for at utslipp etablert før 1.1.2007 blir renset i tråd med rensekraftene i forurensningsforskriftens kapittel 12 og 13. Fylkesmannen skal påse at utslipp

Wilder 01/2013

Regional vannforvaltningsplan

Etter vannforskriften og plan- og bygningsloven

FRØYA

Vannforvaltningsplan Trøndelag

- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Trøndelag for planperioden 2016-2021 er godkjent av Klima- og miljødepartementet.

Regional plan for vannforvaltning i vannregion Trøndelag 2016 - 2021

Avløpshåndtering: planen har som mål å redusere utslipp fra avløp. En stor del av forurensning av næringsstoffer og bakterier har sitt utspring i avløpsnett, pumpestasjoner, renseanlegg og fra spredt avløp. Både gjennom tiltaksprogrammet og forvaltningsplanen påpekes behov for innsats for å hindre lekkasjer, utbedring av gamle ledninger og planlegging for å håndtere den økende befolkningen og klimaendringer.

Badevannskvalitet: forvaltningsplanen for vann har som mål å redusere tilførsler av tannbakterier og næringsstoffer i form av lekkasjer fra avløpsnett og/eller annen drifts utrenning av kloakk og næringsstoffer. Dette vil redusere grunnlaget for oppblomstring av giftige alger og/eller bakterier, og på denne måten sikre at alle kan bruke badevann med god kvalitet i sine nærmiljøer.

FRØYA

3. Kommuneplanens samfunnsdel for perioden 2015-2027

- Samfunnsplan: Frøya Kommune skal sørge for godt miljø i havet, som grunnlag for trygg matproduksjon.

Frøya har en kjemisk og biologisk god tilstand på alt vann innen 2021.

- Delta aktivt i arbeidet med vannforskriften, med fokus på:
  - utarbeide kloakkrammeplan, og kartlegging av spredte avløp
  - redusere forurensning fra landbruket
  - fjerne fiskevandringshindre
- Drikkevannskildene med nedslagsfelt må sikres for at vi kan fortsette å ha tilgang på godt vann.

F R Y A

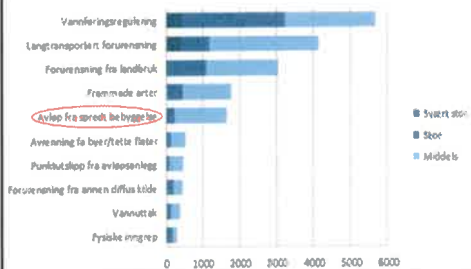
4. Hovedplan for avløp Frøya kommune 2017-2027

- I vedtatte hovedplan for avløp 2017 som gjelder de kommunale avløpsanleggene, er det også fokusert på at det er viktig å få ryddet opp i det spredte utslippet i kommunen og at *det bør lages en saneringsplan for avløp i spredt bebyggelse* hvor kunnskap om eksisterende utslippspunkter dokumenteres og samles for fremtidig arbeid med forbedring av avløpsanleggene.

F R Y A

5. Mange påvirkninger- Spredt avløp viktigste

Påvirkninger på vannforekomster i Norge

Flere påvirkninger på vannforekomstene – avløp i spredt bebyggelse er en av flere faktorer

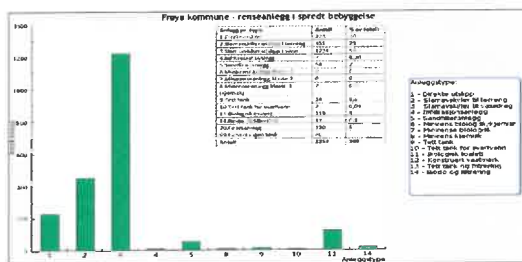
Kilde: miljøstatus.no

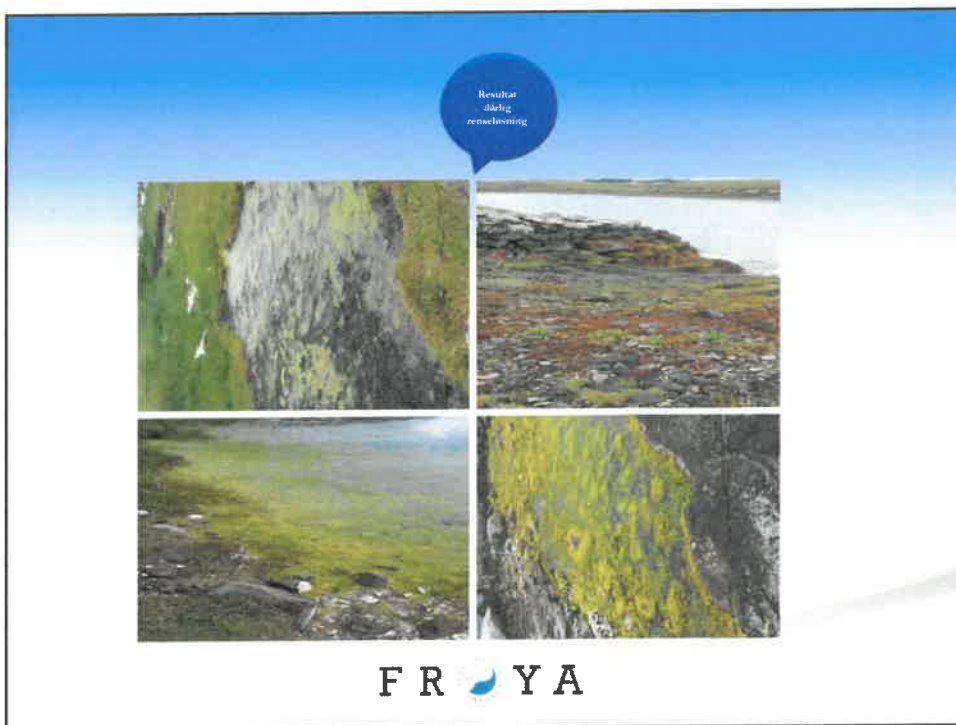
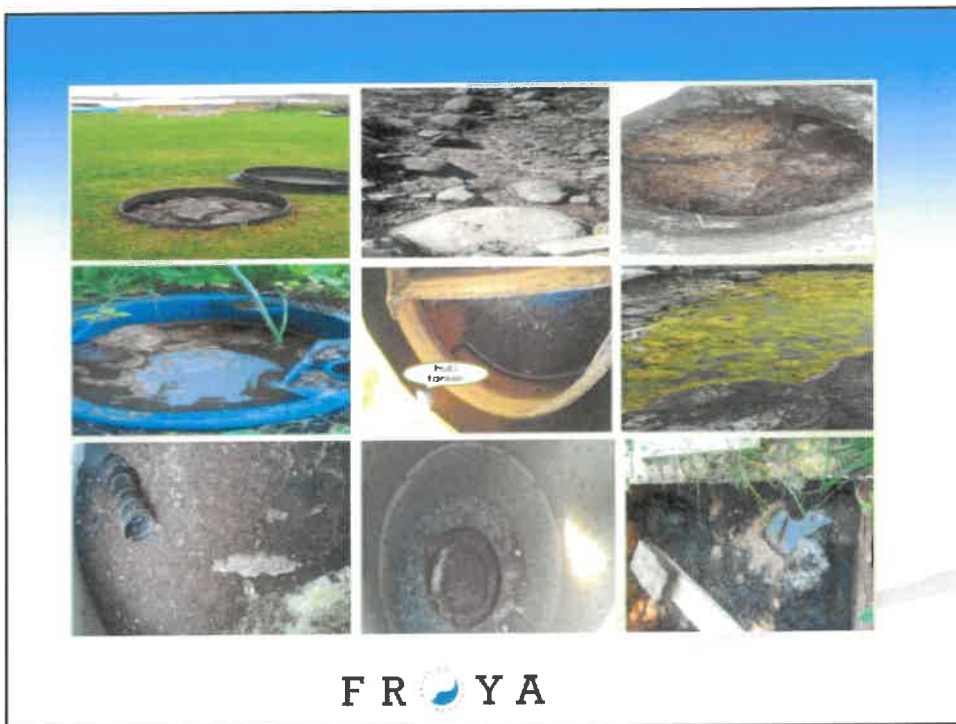
Påvirkninger – overflatevann, hele landet

6. Tilstand på eksisterende avløpsanlegg

- Over 2000 spredte avløpsanlegg i Frøya kommune
- I dag består over 90% av renseløsningene kun av slamavskiller (betong og plast)
- Over 600 slamavskillerne har dårlig tilstand og tilfredsstillende ikke dagens krav til utforming og renseseffekt

Dårlig avløpsrensing gir risiko for folkehelsen

HITRA FRØYA Nyheter Hitra Trafikk Mønstre Været

Martilåsynets rapport fra Tungvågvatnet:

Drakk sterkt forurenset vann da Trondheims- elever ble syke under skoletur til Frøya.

15 elever på klassetur til Frøya

- Spydde, fikk hodepine og feber, etter å ha drukket fra bekk

15 elever fra Flatåsen skole ble syke etter å skulle ha deltatt på Tour de Frøya i helga. En bekk på Frøya skal angivelig være årsaken til at de ble dårlige.

Dårlig avløpsrensing gir risiko for folkehelsen

Kloakk fra campinganlegget var årsaken til at folk ble syke etter bading i Svorksjøen

Melhus kommune har konkludert med at septikk- og renseanlegget ved Svorksjøen camping var kilden til forurensningen i badevannet.

Aftenposten
Norge

Overbelastet septikanlegg årsak til forurensning i Svorksjøen

Et overbelastet septikk- og renseanlegg var årsaken til at flere badegjester ble syke etter å ha badet i Svorksjøen i Melhus.

7. Frøya kommune som havbrukskommune

- Frøya kommune som stor havbrukskommune er helt avhengig av inntektene fra havbruksnæringen. Viktig å beskytte alle brukerinteresser som er tilknyttet til bruken av sjø som for eks. fiske og rekreasjon mot utslipp av avløpsvann som inneholder tarmbakterier.
- Dårlig avløpsrensing gir stor risiko for miljøpåvirkning av f.eks. fisk, skaldyr og tang/tare - kort sagt alt som har med matproduksjon fra havet å gjøre

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Bakterieforurensning fra spredte avløp kan gi risiko for matproduksjon

Small sewage spills can poison mussels

TOPICS: Algae Food Mussels Norway Norway Today Sewage

Steering mussels. Photo: Norway Today Media

POSTED BY PERIKER WAPICH 14 JULY 2019

Small sewage spills can poison mussels

It's not just poisonous algae that can poison mussels. Sewage from land or vessels can also contaminate the delicacy.

RECENT NEWS

Increased minimum pension for single people from September

Strong figures for the tourism industry in Western Norway

Stardust for Ødegaard: Top marks everywhere

Emissions from transport go down

Advertising revenue is declining, but is growing strongly online

Advertisement

LATEST ARTICLES

FRØYA

8. Opprydding i spredte avløp i andre kommuner

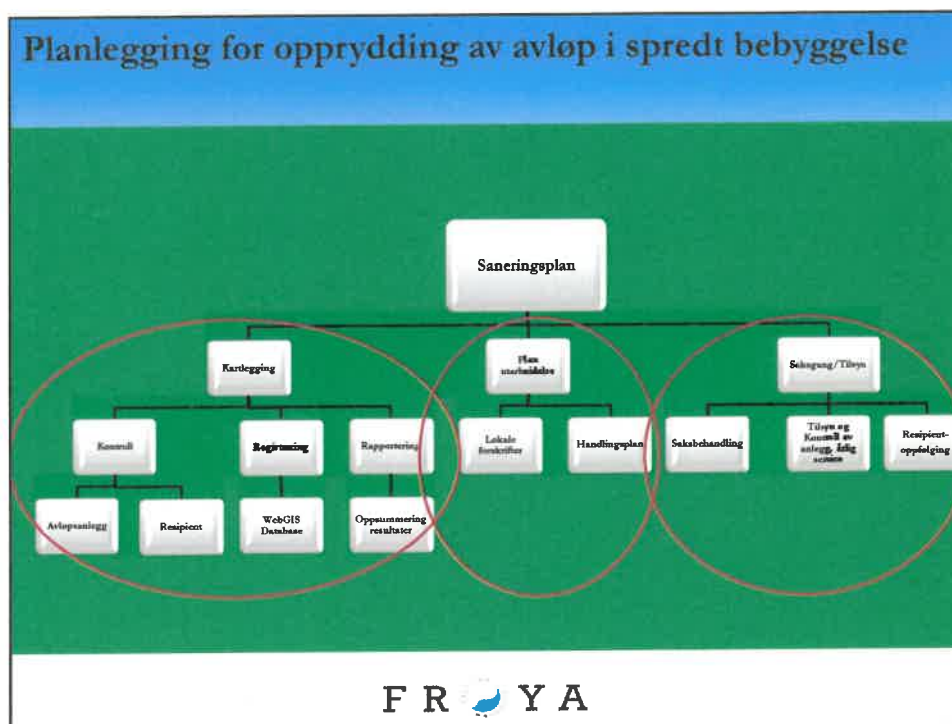

FRØYA

Opprydding i spredt bebyggelse – krevende oppgave

- Motivasjon i alle ledd
- God planlegging
- Riktig organisering
- Samarbeid – internt og eksternt
- Tilstrekkelig kompetanse og ressurser
- System for registrering og oppfølging

FRØYA

Sentral for Innlandskommuner, Melhus, Skaun, Orkdal osv. & Kapittel 12

§ 12-8. Utslipp til følsomt og normalt område

- Sanitært avløpsvann med utslipp til følsomt og normalt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal minst etterkomme:
  - 90% reduksjon av fosfor og 90% reduksjon av BOF5 dersom det foreligger brukerinteresser i tilknytning til resipienten,
  - 90% reduksjon av fosfor og 70% reduksjon av BOF5 for resipienter med fare for eutrofiering hvor det ikke foreligger brukerinteresser, eller
  - 60% reduksjon av fosfor og 50% reduksjon av BOF5 dersom det verken foreligger brukerinteresser eller fare for eutrofiering.
 Renseeffekten skal beregnes ut fra mengden av det som blir tilført rensenanlegget.
 Dersom det kun slippes ut gråvann, kan gråvann gjennomgå rensing i stedegne losmasser eller tilsvarende.

§ 12-9. Utslipp til mindre følsomt område

- Sanitært avløpsvann med utslipp til mindre følsomt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal ikke forsøple sjo og sjøbunn, og minst etterkomme
  - 20% reduksjon av SS-mengden beregnet som årlig middelerdi av det som blir tilført rensenanlegget, eller
  - 180 mg SS/l ved utslipp beregnet som årlig middelerdi.
 Dersom det kun slippes ut gråvann, kan gråvann med utslipp til sjo slippes urensert til resipient.

F R Ø Y A

Ny lokal forurensningsforskrift i Frøya kommune

§ 12-8. Utslipp til følsomt og normalt område

- Sanitært avløpsvann med utslipp til følsomt og normalt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal minst etterkomme:
    - a) 90% reduksjon av fosfor og 90% reduksjon av BOF5 dersom det foreligger brukerinteresser i tilknytning til resipienten,
    - b) 90% reduksjon av fosfor og 70% reduksjon av BOF5 for resipienter med fare for eutrofiering hvor det ikke foreligger brukerinteresser, eller
    - c) 60% reduksjon av fosfor og 70% reduksjon av BOF5 dersom det ~~verken~~ foreligger brukerinteresser eller fare for eutrofiering.
- Renseeffekten skal beregnes som årlig middelvei av det som blir tilført anlegget.
Dersom det kun slippes ut gråvann, skal gråvannet gjennomgå rensing av løsmasser eller tilsvarende.

Lokal forurensningsforskrift Frøya kommune

§ 12-9. Utslipp til mindre følsomt område

- Sanitært avløpsvann med utslipp til mindre følsomt område, jf. vedlegg 1 punkt 1.2 til kapittel 11, skal ikke forsøple sjø og sjøbunn, og minst etterkomme:
    - a) 20% reduksjon av SS-mengden beregnet som årlig middelvei av det som blir tilført anlegget, eller
    - b) 180 mg SS/l ved utslipp beregnet som årlig middelvei.
- Dersom det kun slippes ut gråvann, kan gråvann med utslipp til sjø slippes urensert til resipient.

F R Ø Y A

Hvorfor lokal forurensningsforskrift?

- § 12-9 i sentral forskrift tar ikke hensyn til brukerinteresser (drikkevannsforsyning, fiske, rekreasjon og næringsvirksomhet)
- Frøya kommune er en stor havbrukskommune som er avhengig av ren sjø for sunn matproduksjon.

F R Ø Y A

Lokal forurensningsforskrift

- Strengere renskrav til utslipp enn i dag
- Fastsetter ulike renskrav basert på resipienttilstand og brukerinteresser (havbruks- og fiskerinæringen, drikkevann, bading, rekreasjon, etc.)
- Hovedfokus på tarmbakterier for å beskytte brukerinteressene
- Setter kompetansekrav til utførende og prosjekterende ([kurs for utførende og prosjekterende gjennomført i Melhus og på Frøya 10-13 september 2019](#))
- Krav til drift og vedlikehold av avløpsanleggene (anleggseier)
- Krav til tilsyn og kontroll av avløpsanleggene (kommunen)
- Kommunens ulovlighetsoppfølging

FRØYA

Kart resipientsvurdering

FRØYA

Skal vi ta vannprøver for å fastsette resipienttilstand?

Tabell 1.1. Prøver: Merk at oppgitt beløp inkluderer mva og et geist nummer

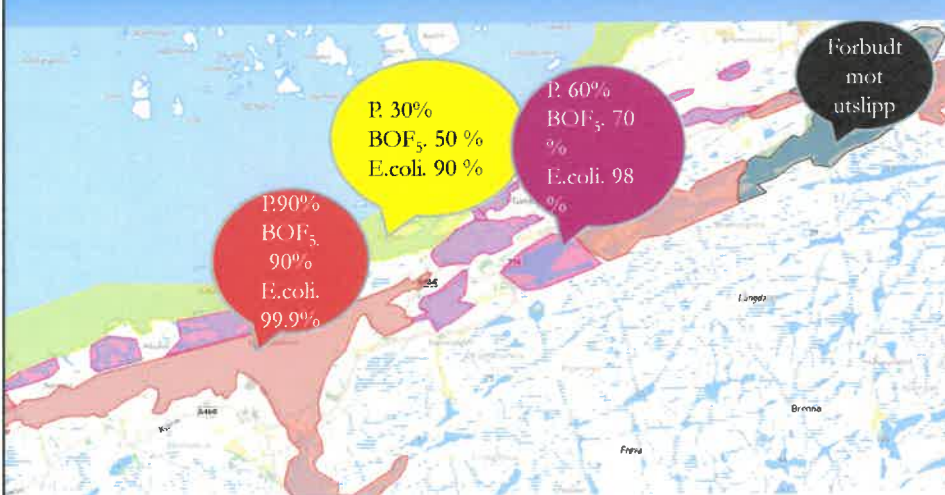
Parameter	Pris per prøve/time	Totalt (geist nummer)	Kategori
Ambiokontrollvann prøver			
1 opp	4 76,5	171 450	
Turbiditet	135	54 000	
Partikkel (næringskuller + sp, totalt forklar) Total utløp, total og avløp, vann-ånder	6 90	271 000	
Totalt	1343,5	49 380	400 prøver
Revisjonsmåling (1-2 målinger)	11 000		
Profilering måler	25 000	25 000	
Rapport for måling	30 300	30 300	
Rapport over ettersmålinger	4 200	4 200	Ansett av det er ønskelig med rapporter for ettersmålinger
Modellering av strøms rett år	75 000	75 000	enkeltstående eller spesielle områdeskisser
BÅ (Bior, for vannprøve)	1 200	80 400	Ansett forer totalt 1 år, 6/7 timer
BÅ (for utløp og oppsett av strømsmåler)	2 500	9 200	Ansett forer totalt for utløp og oppsett av en strømsmåler, 2 timer
Årsrapport (1 per år)	1 700	84 700	Ansett forer totalt 1 år, 6/7 timer
Årsrapport (1 per år) og oppsett av strømsmåler	5 500	9 500	Ansett forer totalt
Rens og utslagsforbønder	800	15 300	Ansett 1/8 med bilt to timer
BSC	850	1 800	Profilering av vannveier
Totalt, geist nummer		738 353	Spesialiserte 9 arbeidsområder, utløp og 3 prøver

Pris resipientundersøkelse for hele Frøya ca. 10 mill.

Kr. 922.893,- inkl. mva

Lokale renskrav basert på resipientstilstand

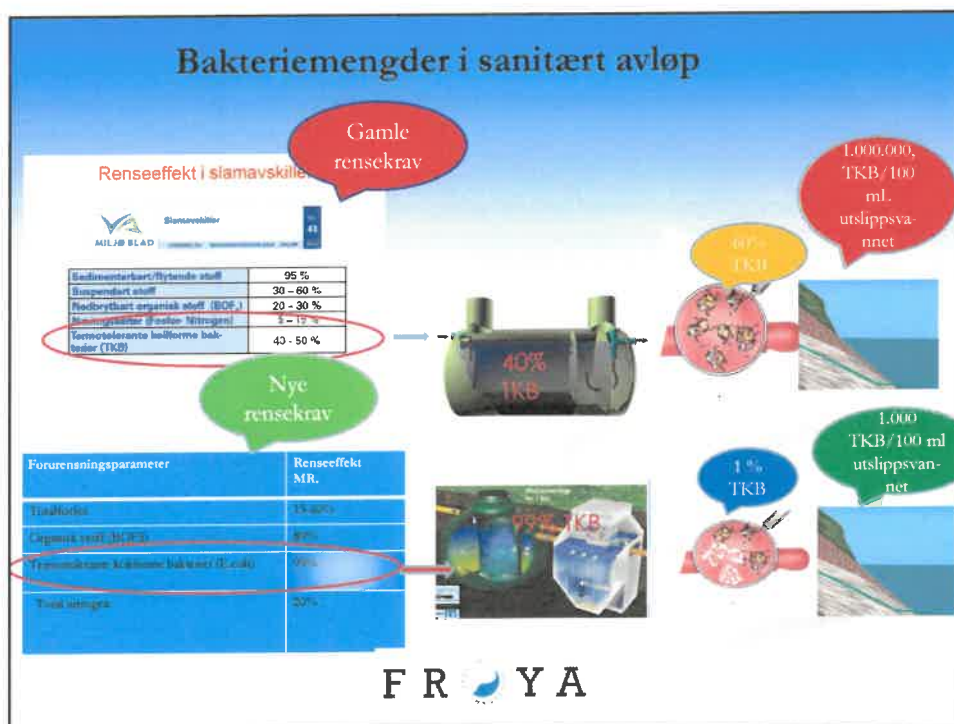
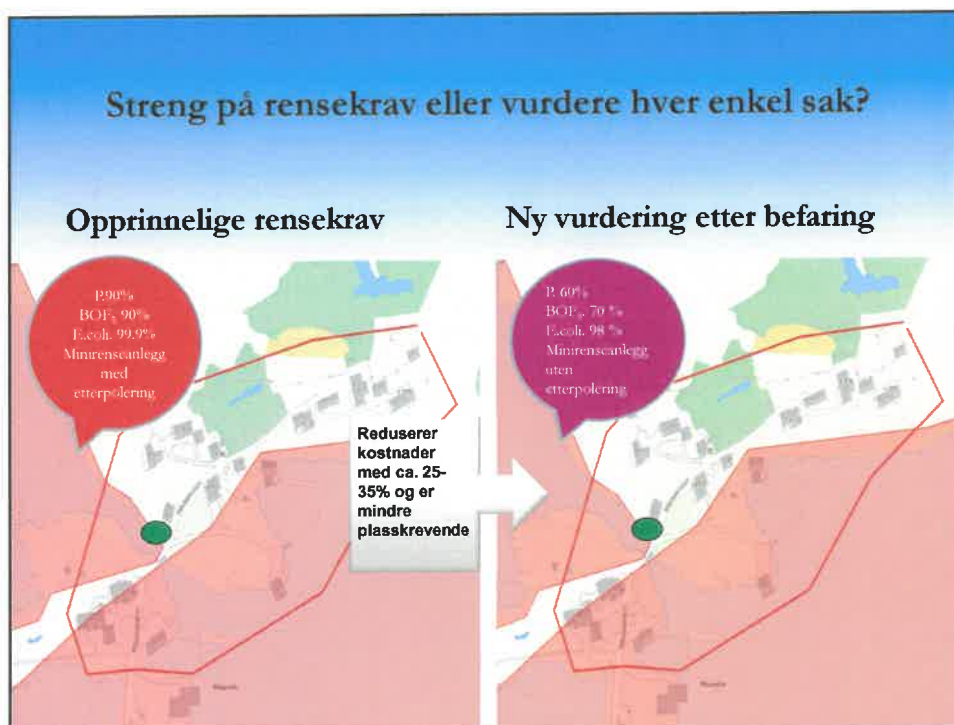

P. 30%
BOF₅ 50 %
E.coli. 90 %

P. 60%
BOF₅ 70 %
E.coli. 98 %

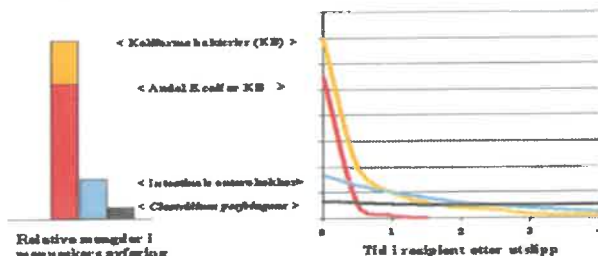
Forbudt mot utslipp

Levetid bakterier

Levetid indikatorbakterier

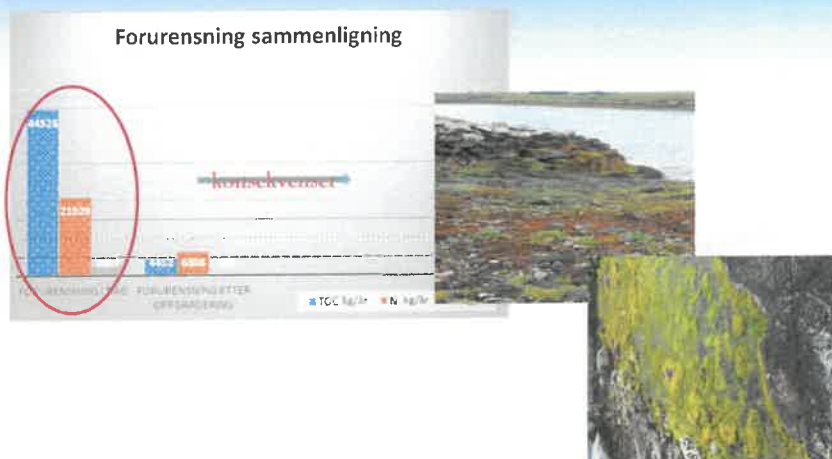

Figur B.4.1 Forhold mellom de vanligste indikatorbakterier i menneskers avføring, og deres relative overlevelsessevne etter utslipp til vann. E. coli er analysert som Termotolerante kaliforme bakterier (TKB). Tidsaksen er ikke gitt benevnning, men for TKB i ferskvann som holder ca. 20 °C og er utsatt for dagslys, tilsvører tallet 1 ca. 1 uke.

Sammenligning av næringsalter

Forurensning sammenligning

Tiltaksplaner for opprydding av avløp i Frøya kommune

- Utvidelse/oppgradering av eksisterende kommunale avløpsanlegg
- Utbygging av nye kommunale avløpsanlegg
- Oppgradering av private avløpsanlegg

FRØYA

Tiltakszoner kart

FRØYA

Handlingsplan for gjennomføring av tiltak

- Fremdriftsplan for opprydding i spredt bebyggelse
- Informasjon til innbyggerne via:
  - Lokalpresse og media
  - Avholde møter
  - Brosyrer
- Finansering og tilskuddsordning
- Kommunen ressursbehov
- Kommunens virkemidler
  - Lokal forurensningsforskrift
  - Retningslinjer/tekniske bestemmelser for bygging av nye eller oppgradering av private avløpsanlegg

FR Ø YA

Fremdriftsplan for oppgradering av private avløpsanlegg i perioden 2019-2032

Rekkefølge	Soner	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
1	Nordstugnet, Sula	■	■												
2	Tinnos		■	■											
3	Sandvika, Strømøyva			■	■										
4	San. Nord-Hylløy				■	■									
5	Uttian, Inntian					■	■								
6	Støyva, Husager						■	■							
7	Fillingneset, Skardsvågen							■	■						
8	Alvassund (Austfjord), Sjøggås								■	■					
9	Sand. Flats, Ham. Flats, Flats, Væreh									■	■				
10	Mausund, Grindfara, Dy. ferjekai										■	■			
11	Resterende små øyer													■	

2 år frist for gjennomføring av pålegg

FR Ø YA

Bakgrunn til rekkefølgen

- Sårbarhet og brukerinteresser
- Fremdriftsplan for utbygging av nye eller oppgradering av kommunale avløpsanlegg
- Tilstand av eksisterende avløpsanlegg og belastning av kloakkutslipp i resipienter

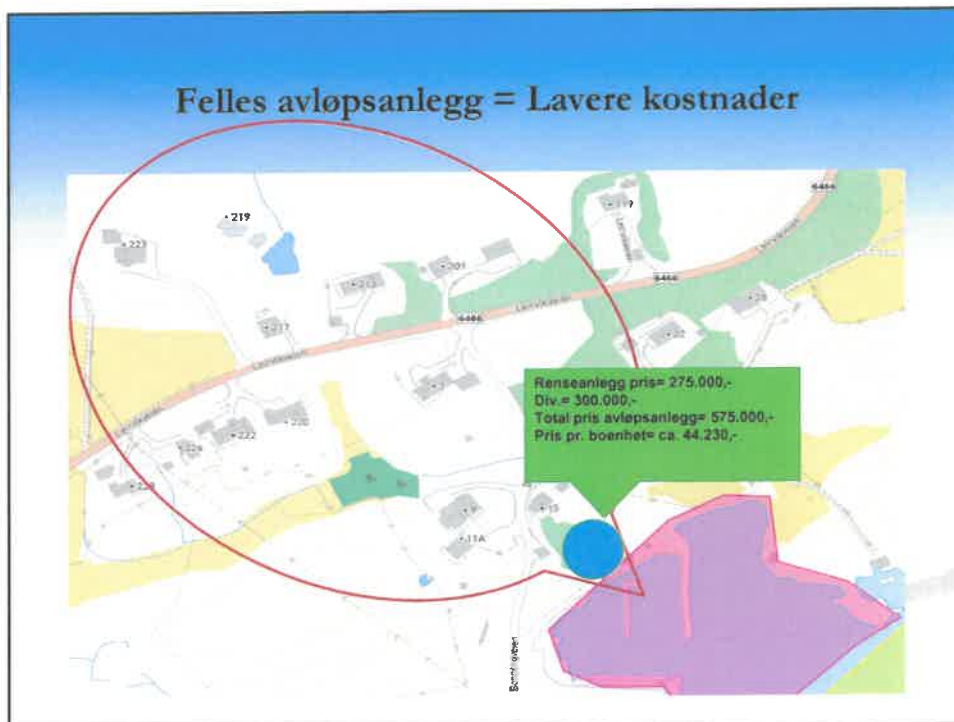
F R Y A

Økonomiske konsekvenser

- **Ca. 70 millioner kroner for oppgradering av private avløpsanleggene**
    - Antall boliger som vil få pålegg om oppgradering av private avløpsanlegg: ca. 1400
    - Kostnadsområde per oppgradert private anlegg: ca. kr. 15-125.000 (gjennomsnitt ca. 50.000).
    - Årsgebyr slam: kr. 3.179,-
  - **Ca. 18 millioner kroner tilknytning til kommunalt avløpsanlegg**
    - Antall boliger som vil få pålegg om tilkopling til kommunalt nett: ca. 450
    - Etablering av privat stikkledning: ca. 800 kr. pr. meter (gjennomsnitt): Eks. 30 meter ledning: ca. kr. 24.000,-
    - Søknad og tilknytningsgebyr: kr. Ca. 16.500,-
- Estimert total kostnad = ca. kr. 40.500,- + evt. anleggsbidrag???**
- Årsgebyr kommunalt avløp: kr. 5.691,- (bolig 120 m2 BRA)

F R Y A

Smarte og bærekraftige løsninger

**Kjemikaliedosering
enhet med
biobed**

Kr 9.000

Kr 10.000

Ca. kr 42.000+ arbeid

Kr 15.000

kr. 15.000 + arbeid

Sårbarhetsklasse	Renseløsning tilfredsstillende
Dårlig	✓
Moderat	✓
Mindre	✓
God	✓
Forbudt mot utslipp	✗

**Eksisterende godkjent
slamavskiller
med
biobed/biofilter**

Eks. godkjent
slamavskiller

Sårbarhetsklasse	Renseløsning tilfredsstillende
Dårlig	✗
Moderat	✗
Mindre	✓
God	✓
Forbudt mot utslipp	✗

**Målsetninger med forsøksprosjekt:
Å oppnå optimale løsninger mht best mulig
rensegrad til lavest mulig pris**

Finansering og tilskuddsordning

- Det er anleggseierne som er ansvarlig for at avløpsanlegget fungerer tilfredsstillende
- **Dispensasjon ifm oppgradering av avløpsanlegg**
Det vil i særskilte tilfeller bli gitt dispensasjoner (fritak/utsettelse). Hva disse innebærer avhenger av hva som ligger til grunn i hver enkelt sak. Kommunen vil utarbeide kriterier og retningslinjer for behandling av søknader om dispensasjon.
- Kommunen kan opprette tilskuddsordninger til private og kommunale avløpstiltak

Hvorfor?

- Krevende saneringsarbeid for kommunen- tilskudd er også viktig for gjennomføring og fremdrift av arbeidet

F R Y A

Modell for finansering og tilskuddsordning

- **Behovsprøvd startlån via Husbanken:** Kommunen kan gi startlån til huseiere som skal oppgradere avløpsløsningen sin. Startlån er en gunstig låneordning og kan gis til personer som ikke får lån i vanlige banker
- **Generelt tilskudd (maks utgiftsgrense)**
  - Rentefritt lån kombinert med tilskudd?
- **Tilskudd fra kommunen til de som har svak økonomi**
  - Tilskudd på maks 300 000,- per anlegg til de som vil få pålegg

Tilskuddsordningen gjelder kun for helårsboliger, ikke fritidsboliger eller næringsbygg

F R Y A

Gunstige tilskuddsordninger forenkler gjennomføring av saneringsplanen

LÅNEKALKULATOR

Denne lånekalkulatoren er gratis å bruke, og gir deg oversikt over total kostnad på lånet, renter og gebyr, effektiv rente, samt nedbetaling.

- Annuitetslån
- Senslån
- Lånekalkulator
- Forbrukslån
- Sparing
- Borglån
- Kredittkort
- Bilån
- Refinansiering

ANNUITETSLÅN

Lån: 50000   Løpetid (år): 25   Terminer pr. år: 12   Rente: 3
 Tinglysning: Etableringsgebyr: 1500   Inkluder gebyrer i lånet

Lån: 50 000   Total kostnad: 88 205
 Termingebyr: 50   Renter og gebyrer: 38 205
 Løpetid (løstid): 300   Rente: 3,00%
 Terminer pr. år: 12   Effektiv rente: 5,19%
 Terminbeløp: 204   Etableringsgebyr: 1 500

Termin	Terminbeløp	Rente	Gebyrer	Åværing	Restgjeld
1	294	128	50	115	51 385
2	294	128	50	116	51 288
3	294	128	50	116	51 195
4	294	128	50	116	51 097
5	294	127	50	117	50 920
6	294	127	50	117	50 803
7	294	127	50	117	50 686
8	294	127	50	118	50 550
9	294	126	50	118	50 332
10	294	126	50	118	50 214
11	294	126	50	118	50 098
12	294	125	50	119	49 978
13	294	125	50	119	49 878

TONSBERG KOMMUNE

Melde feil   Kart   Ledige stillinger   Styre   Postlister   Helse   Finn en ansatt

Du er her: [Hjem](#) > [Vann, avløp, renn og grønt](#) > [Tilskuddsordninger](#)

[Overvann](#)   [Interkommunalt nettverk](#)   [Vannlekkasjer](#)   [Septiktank](#)

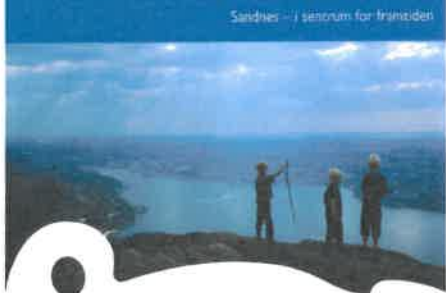
Tilskudd til pålagt arbeid med privat avløpsanlegg

Tønsberg kommune har en tilskuddsordning ved omlegging av privat avløpsanlegg. Denne gjelder for de eiendommene som er eller blir tilknyttet kommunalt avløp, når det er gitt pålegg fra kommunen.

Bakgrunn

Det er busser som er ansvarlig for sine private avløpsdranger, fram til og med påbyggingspunktet på kommunale hovedledninger. Busser er også ansvarlig for vedlikehold av sitt anlegg, samt å sølle ut anslutt når det er påberopt.

Sandnes - i sentrum for framtiden

Støtteordninger - private avløpsanlegg

Avløpsplanertansen 2014, Monica N. Nesse

HALDEN KOMMUNE

Hjem   Kart og bilder   Ledige stillinger   Turist   Fiske   Vei 2011   Planer   Prosjekter   Anlegg   NAV   Smart City

Hjem > Tønsberg > Vann og avløp > Vn Om våre tjenester > Tilskuddsordning for private vann- og avløpsanlegg

Tilskuddsordning for private vann- og avløpsanlegg

(2014-2024)

Tilskuddsordningen gjelder for tilskuddsordningen for private vann- og avløpsanlegg. Denne gjelder for de eiendommene som er eller blir tilknyttet kommunalt avløp, når det er gitt pålegg fra kommunen.

Halden kommune har en tilskuddsordning ved omlegging av privat avløpsanlegg. Denne gjelder for de eiendommene som er eller blir tilknyttet kommunalt avløp, når det er gitt pålegg fra kommunen.

Det er busser som er ansvarlig for sine private avløpsdranger, fram til og med påbyggingspunktet på kommunale hovedledninger. Busser er også ansvarlig for vedlikehold av sitt anlegg, samt å sølle ut anslutt når det er påberopt.

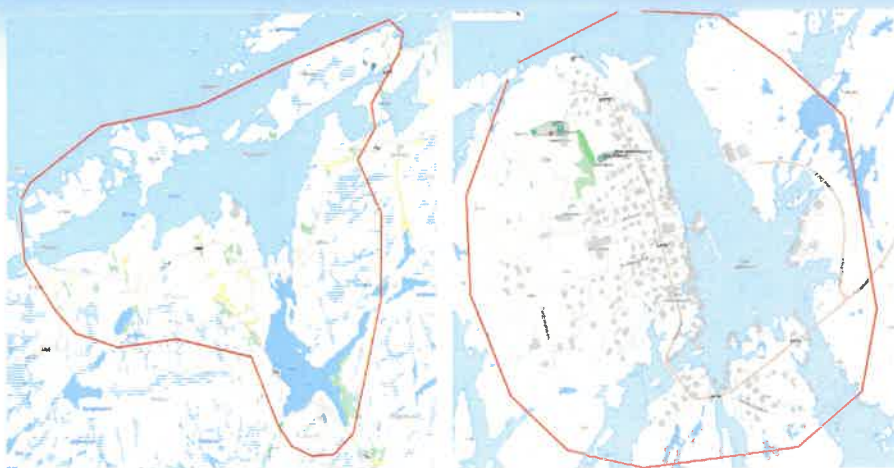

Opprydding av avløp Nordskaget, Kverva og Sulaområdet 2020-21

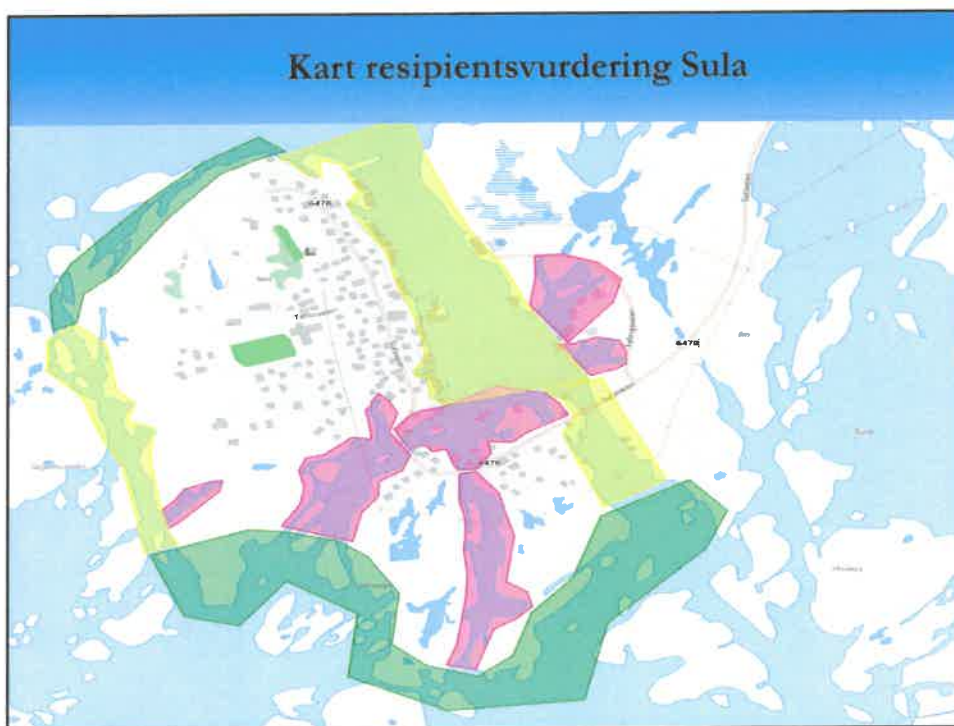

FR Ø YA

Sonekart: Nordskaget- Kverva og Sula

FR Ø YA

Tiltaksplaner for opprydding av avløp på Nordskaget og Sula

- Utvidelse/oppgradering av eksisterende kommunale avløpsanlegg
- Utbygging av nye kommunale avløpsanlegg
- Oppgradering av private avløpsanlegg

F R Y A

Gjennomføring av tiltaksplaner

- Fremdriftsplan for opprydding 2020-21
  - Nordskag- Kverva og Sulaområder prioritert nr. 1
    - Nordskagsvaet er klassifisert som sårbart
      - Stor miljøpåvirkning fra sanitært avløpsvann
      - Viktig å ivareta både vannmiljøet og brukerinteresser i sjøen
    - Klage og bekymringsmeldinger fra befolkningen på Sula om lukt og kloakkforurensning

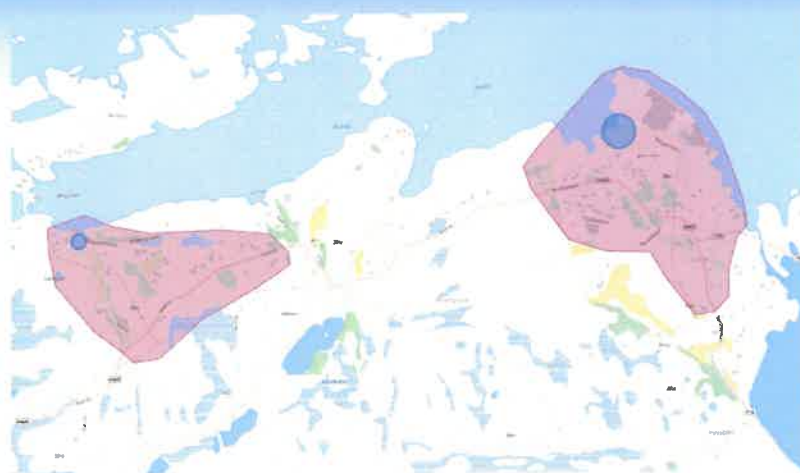
F R Y A

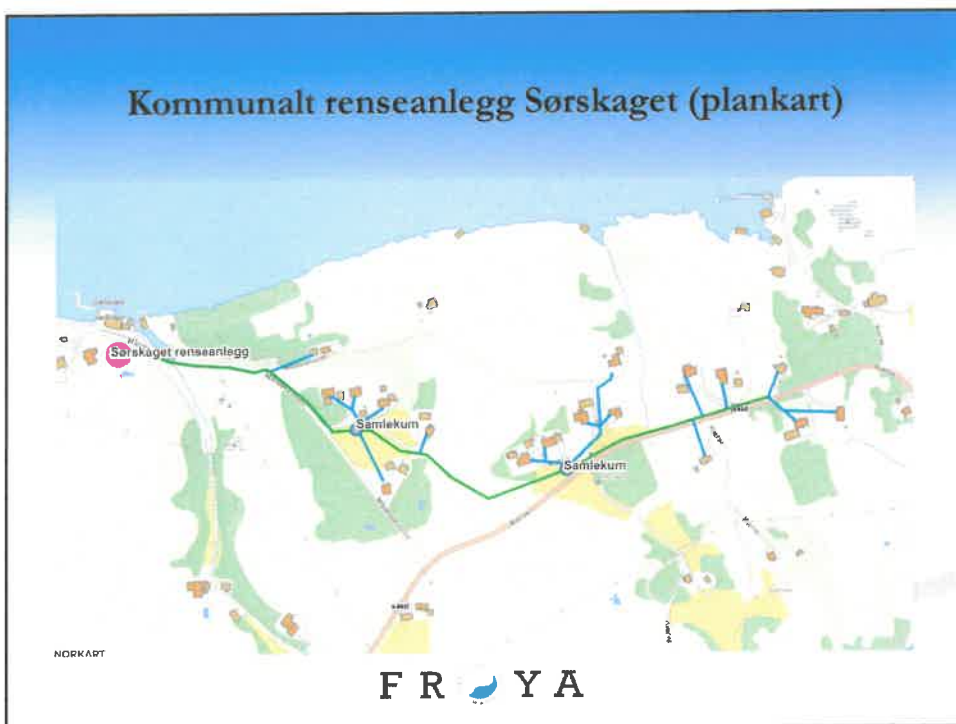
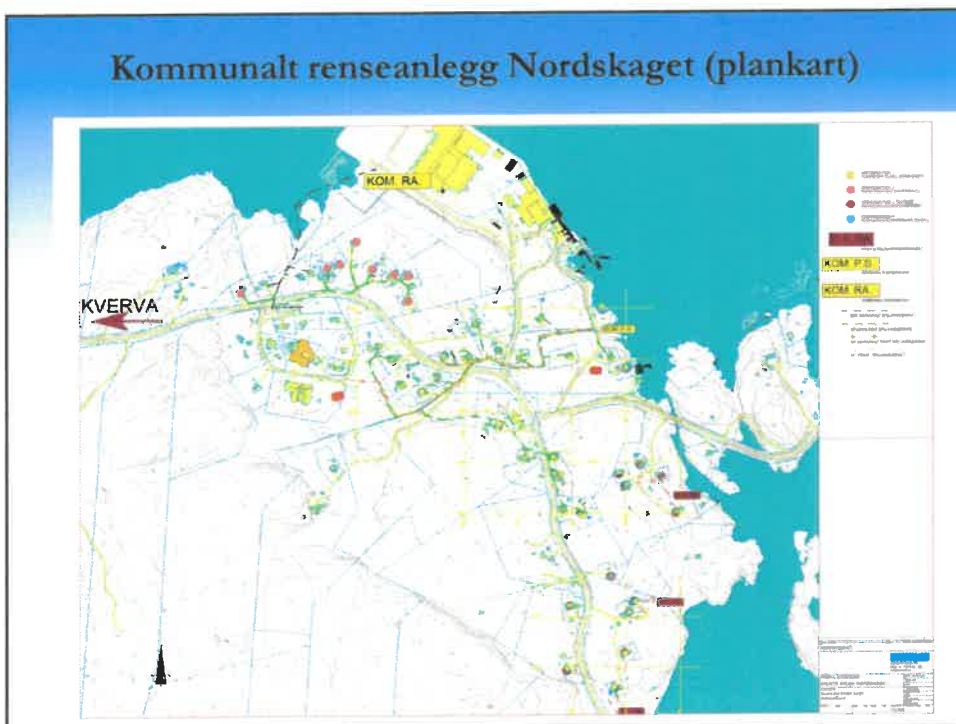
Gjennomføring av tiltaksplaner

- Fremdriftsplan for opprydding
  - 2-delt prosjekt
    - 1. del - Nordskaget - 2019/2020
      - Sanering/oppgradering av kommunalt avløpsanlegg
      - Opprydding spredt avløp
    - 2. del - Kverva/Måsøyvalen - 2020
      - Opprydding spredt avløp
      - Etablering av nytt kommunal avløpsanlegg gjennom overtakelse av Sørskaget avløpsrenseanlegg, med påfølgende tilknytning av ca. 20 eksisterende boliger i området

FR YA

Kommunale renseanlegg Nordskaget og Sørskaget

FR YA

Opprydding tiltak på Sula (tiltakskart)

FRØYA

Kommunalt renseanlegg på Sula (plankart)

FRØYA

Økonomiske konsekvenser Nordskaget (Espnes t.o.m Måsøyval)

- **Ca. 9,6 millioner kroner for oppgradering av private avløpsanleggene**
    - Antall boliger som vil få pålegg om oppgradering av private avløpsanlegg: ca. 96
    - Kostnadsområde per oppgradert private anlegg: ca. kr. 70-125.000 (gjennomsnitt ca. 100.000).
    - Årsgebyr slam: kr. 3.179,-
  - **Ca. 2,4 millioner kroner tilknytning til kommunalt avløpsanlegg**
    - Antall boliger som vil få pålegg om tilkopling til kommunalt nett: ca. 60 (nye)
    - Etablering av privat stikkledning: ca. 800 kr. pr. meter (gjennomsnitt): Eks. 30 meter ledning: ca. kr. 24.000,-
    - Søknad og tilknytningsgebyr: ca. kr. 16.500,-
- Estimert total kostnad = ca. kr. 40.500,- + evt. anleggsbidrag???**
- Årsgebyr avløp: kr. 5.691,- (bolig 120 m2 BRA)

F R Y A

Økonomiske konsekvenser Sula

- **Ca. 3,3 millioner kroner for oppgradering av private avløpsanlegg**
    - Antall boliger som ikke tilfredsstillers dagens renskrav: ca. 45
    - Kostnadsområde per oppgradert privat anlegg: ca. kr. 10-125.000,- (gjennomsnitt ca. 75.000).
    - Årsgebyr slam: kr. 3.179,-
  - **Ca. 1,2 millioner kroner tilknytning til kommunalt avløpsanlegg**
    - Antall boliger som vil få pålegg om tilkopling til kommunalt nett: ca. 30
    - Etablering av privat stikkledning: ca. 800 kr. pr. meter (gjennomsnitt): Eks. 30 meter ledning: ca. kr. 24.000,-
    - Søknad og tilknytningsgebyr: ca. kr. 16.500,-
- Estimert total kostnad = ca. kr. 40.500,- + evt. anleggsbidrag???**
- Årsgebyr avløp: kr. 5.691,- (bolig 120 m2 BRA)

F R Y A

Konsekvensutredning saneringsplan

Gjennomføring av saneringsplan

- Økonomiske konsekvenser for innbyggerne
- Bemanning

Utsettelse av saneringsplan

- Fortsatt økonomiske konsekvenser for innbyggerne, men i mindre grad
- Fare for økt forurensning av kommunens vannforsyningssystem
- Dårlig vannmiljø i sjø som kan medføre stor helserisiko
- Økt ressursbruk for oppfølging av avløpsanlegg som ikke tilfredsstiller gamle forskrifter

Oppsummering

- Kommunen er forpliktet gjennom EU's vanddirektiv å sikre vannmiljøet innen 2021
- Det er stort behov for opprydding i spredte avløp i Frøya kommune
- Betinget lokale forurensningsforskrifter og strengere krav til avløpsrensing enn i gamle forskrifter
- Vil berøre ca. 1900 abonnenter og medføre økonomiske belastninger i varierende grad
- Hensynet til abonnenter med svak økonomi bør ivaretas gjennom gode låne- og tilskuddordninger
- Konklusjon: Vedtatt saneringsplan oppfyller Frøya kommunes målsetning om å sørge for godt miljø i havet, som grunnlag for trygg matproduksjon. I tillegg ivaretas brukerinteressene i sjøen på en helsemessige betryggende måte.

Interpellasjon – del 1

1. *Frøya kommune blir den første kommunen i Midt-Norge til å gjennomføre en lokal forurensningsforskrift. dette vil føre til høyere kostnader for innbyggerne. Er det nødvendig at vi blir den første kommunen som gjennomfører dette?*

- Nordre Fosen Vannområde har vedtatt en tiltaksplan for opprydding i spredt avløp 2017-2022 og de utarbeider nå en felles lokal forurensningsforskrift til bruk i arbeidet med opprydding av spredte avløp.

TILTAKSPLAN FOR SPREDTE AVLØP 2017-2022 NORDRE FOSEN VANNOMRÅDE

Plan for opprydding i spredte avløp i kommunene Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Bjugn og Ortland. Vedtatt av XXXX

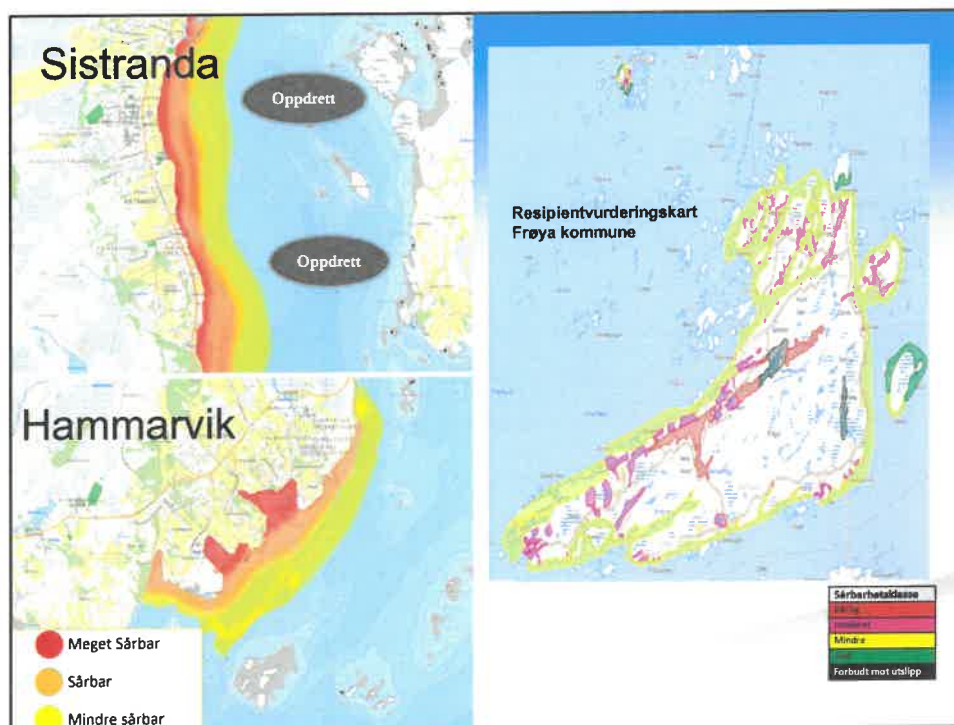
Status

- Tatt en del vannprøver fra resipienter i området (innsjøer, elver, bekker og sjø) og resultater viser dårlig miljøtilstand i mange av disse resipientene.
- Med bakgrunn i dette utarbeides nå en felles lokal forurensningsforskrift for alle kommuner i vannområdet (7 kommuner) og signaler fra koordinator er at nye forskrifter blir minst like strenge som Frøya kommune sine lokale forskrifter.
- [Opprydding av spredte avløp i Melhus kommune pågår](#)
- Rutinemessige opprydding av spredte avløp i Skaun, Orkanger, Trondheim kommuner pågår
- Utsatt iverksettelse av saneringsplan medfører ikke nødvendigvis lavere kostnader for berørte eiendommer og vil medføre mye mere ressursbruk for kommunen

Interpellasjon – del 2

2. *I bakgrunn i Sweco-rapporten, har ikke kommunens slamavskillere fungert på en tilfredsstillende måte, noe som har medført uønskede utslipp, som igjen har påvirket målingene. Dette har gitt områder strengere krav til rensing. Dette er igjen kostnadsdrivende for innbyggerne*

- Overbelastning av kommunale slamavskillere er ikke lagt til grunn i Sweco sin resipientsvurdering.
  - Sweco's vurdering baseres kun på resipientens naturgitte forhold.
  - Kommunens vurderinger hensyntar i tillegg mengde avløpsutslipp til resipienten og brukerinteresser. Denne vurderingen er førende for kommunens rensekrav.
- Flere kommunale slamavskillere har større påslipp av avløpsvann enn de er dimensjonerte for (overbelastet). Dette påvirker ikke rensekrav for utslipp til resipienten.
  - Kommunen har laget en handlingsplan for oppgradering av kommunale avløpsanlegg - Hovedplan for avløp 2017-27.

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Orientering

Frøya kommunes arbeid innenfor rus og psykisk helse

KST

30.januar 2020

FRØYA

Spørsmål fra Frøya høyre v/Remy Strømskag

- 1. Hvilke tiltak og planer har virksomheten på kort og lang sikt når det gjelder rusmiljøet på Frøya?
  - 2. Har virksomheten nok bemanning, samt god nok kompetanse til å ivareta rusarbeid?
  - 3. Hvilken plan er det med tanke på boliger til personer med rusutfordringer fremover?
-
- Virksomheten: Rammen helse og mestring spesielt og kommunen generelt

FR ØYA

FRØYA KOMMUNE

kraft og mangfold

Rusmiljø/rusforebygging

Orientering til HOOK

10.12.19

Hvilken kunnskap har vi?

- Gjennom praksis
- Det ungdommen selv sier
- Kvantitativt gjennom elevundersøkelser, UngData, HUNT, Folkehelseprofil etc
- Ungdomsmiljøet i øyregionen

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Hva er viktig for de som er etablert i rusmiljøet?

- Mestring og aktivitet
- Oppsøkende arbeid
- Bosetting
- Hjelp ut fra deres ståsted, ikke ut fra våre egne standarder
- **Føle seg verdsatt som mennesker....**

3. Hvilken plan er det med tanke på boliger til personer med rusutfordringer fremover?

- Jobbet mye med dette både tverrfaglig og på tvers av forvaltningsnivåer siste tiden
- Ikke alt er synlig for politikere og innbyggere
- Utfordring ift bosetting av innbyggere med rusutfordringer og plasseringen av kommunale boliger
- Dagens bosetting midlertidig, varig bosetting avhenger av politisk vedtak på plassering av tomter
- Dialog med nærmiljøet
- Dialog med fylkesmannen og andre kommuner
- God dialog med egne sentrale politikere
- God dialog med politi og politikontakt

3. Hvilken plan er det med tanke på boliger til personer med rusutfordringer fremover?

- Kortsiktig plan:
  - midlertidig flytting
  - dette avhenger av frivillighet og kan ikke gjøres med tvang
  - økt oppsøkende virksomhet fra oppfølgingstjeneste for å skape relasjon slik at man kommer i posisjon til å hjelpe.
- Langsiktig plan:
  - Housing first, plassering av varige boliger
  - Se på premissene til oppfølgingstjenesten; rus og psykisk helse
  - ØYA – og alt av det som skjer på det forebyggende og helsefremmende planet. Hindre utenforskap.

2. Har virksomheten nok bemanning, samt god nok kompetanse til å ivareta rusarbeid?

Virksomhet BAM/ Oppfølgingstjenesten, rus/psykisk helse

- Bemanning – dagens organisering gjør det utfordrende å være en oppsøkende tjeneste inn mot det aktive rusmiljøet.
  - 6,1 årsverk knyttet til 2 enkeltvedtak
  - Totalt 8,6 årsverk
- Kompetanse – fagkunnskap og erfaring, her har de ansatte p.t for lite kompetanse på rusomsorg. Imidlertid stor vilje til å løse de utfordringer man står ovenfor.

2. Har virksomheten nok bemanning, samt god nok kompetanse til å ivareta rusarbeid?

Virksomhet BAM/ Oppfølgingstjenesten, rus/psykisk helse

- Tilbud i dag til målgruppen
  - Dagtilbud Varden, 6 plasser. (åpent 4 dager/uke)
  - Avtaler med ambulant tjeneste/ oppfølging. Blant annet;
    - Hjemmebesøk, avtaler
    - Samtaler, veiledning
    - Bistå bruker med å dekke behov for oppfølging i hverdagen, eks helseutfordringer, medisiner, kontakt med andre tjenester etc.
- Jobber med å utvikle;
  - Et lavterskeltilbud «Møteplassen» med dagtilbud/aktiviteter
  - Pårørendearbeid
  - Et samarbeid med Hitra kommune, Oppfølgingstjenesten
  - Å komme i posisjon til målgruppen, relasjonsbygging, rolle.

ØYA
Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!

F R Ø Y A

1. Hvilke tiltak og planer har virksomheten på kort og lang sikt når det gjelder rusmiljøet på Frøya?

- Kort sikt:
- Etablerte miljø/potensielle miljø
  - Jobbes tverrfaglig og tenkes utenfor boksen
  - Flere dialogmøter med involverte/forebyggende instanser
  - Bred innsats for å hindre nyrekruttering
  - Ungdomskontakt
  - Helsestasjon og skolehelsetjeneste
  - Ungdomsbaser og treffsteder for ungdom
  - Samarbeid Hitra kommune, Oppfølgingstjenesten
  - Politirådsarbeid, SLT
  - Friskliv og mestring

F R Ø Y A

1. Hvilke tiltak og planer har virksomheten på kort og lang sikt når det gjelder rusmiljøet på Frøya?

■ Lang sikt:

- Jobbes tverrfaglig og tenkes utenfor boksen
- Flere dialogmøter med involverte/forebyggende instanser
- Bred innsats for å hindre nyrekruttering
- Ungdomskontakt
- Politirådsarbeid, SLT
- Helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Ungdomsbase og treffsted for ungdom
- Friskliv og mestring
- Varige og verdige boformer for innbyggere med etablert rusmisbruk

FRØYA

1. Hvilke tiltak og planer har virksomheten på kort og lang sikt når det gjelder rusmiljøet på Frøya?

- forts. Lang sikt:
  - Øke kompetanse innenfor rusomsorgen
  - Tilstrekkelige rammer for å sikre treffsikre tjenester til etablerte rusmiljø
  - Tilstrekkelige rammer for å sikre forebygging av nye rusmisbrukere
  - Hindre utenforskap
    - ØYA med alle delstasjoner

Veien videre

- Alt dette krever «dobbeltarbeid» og dobbel satsning i en periode
- Vi må ikke falle for fristelsen for å velge det ene eller det andre; krisehåndtering eller forebyggende arbeid – det er krevende i et krevende budsjettarbeid og setter politikere/tjenesteytere i krevende valg
- Faglige anbefalinger
  - Sikre varige boliger og bedre boevne for etablerte rusavhengige innbyggere
  - Bygge en mer robust tjeneste innenfor rus og psykisk helse
  - Satse mer på SLT-arbeidet og sikre forebyggende arbeid

F R Ø Y A

Takk for oppmerksomheten!

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold